

ارزیابی اقدامات و بخشنامه‌های بانک مرکزی در حوزه ارزی

فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ لغایت مهرماه سال ۱۳۹۱

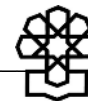
کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۲۶۶۱
آبان‌ماه ۱۳۹۱

دفتر: مطالعات اقتصادی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۱	بررسی اقدامات بانک مرکزی در حوزه ارزی
۱۴	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۶	پیوست
۴۷	منابع و مأخذ

ارزیابی اقدامات و بخشنامه‌های بانک مرکزی در حوزه ارزی

فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ لغایت مهرماه سال ۱۳۹۱

چکیده

در این گزارش روزشمار اقدامات و خصوصاً بخشنامه‌های متعدد بانک مرکزی بررسی و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. هدف اصلی این مطالعه نمایان ساختن این نکته مهم است که صدور بیش از ۶۰ مورد بخشنامه و... در کنار مصاحبه‌های متعدد مقامات پولی و مالی، خود از عوامل بی‌ثباتی و نوسان نرخ ارز می‌باشد.

مقدمه

بانک مرکزی از فروردین‌ماه ۱۳۹۰ لغایت ۱۷ مهرماه ۱۳۹۱ در حدود ۷۰ مورد اقدام به سیاستگذاری و یا اقدام در حوزه ارزی نموده است که حدود ۵۱ مورد آن مربوط به صدور بخشنامه، دستورالعمل، تمهیدات سیاستی و اتخاذ تصمیم در حوزه اختیارات این بانک بوده است. در این راستا گزارش حاضر تلاش می‌کند تا ضمن معرفی این‌گونه اقدامات، نقش تعدد و بی‌ثباتی تصمیم‌گیری‌ها را در بی‌ثباتی نرخ ارز نیز تاحدودی برای دوره مورد نظر نیز ارزیابی نماید.

بررسی اقدامات بانک مرکزی در حوزه ارزی

سیاستگذاری، صدور بخشنامه و اقدامات بانک مرکزی درخصوص مدیریت بازار ارز جزء وظایف انحصاری این بانک به‌شمار می‌رود و خلاصه این موارد در جدول ۱ ارائه شده است. از فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ تا پایان مهرماه سال ۱۳۹۱ بانک مرکزی اقدام به صدور ۷۱ مورد بخشنامه، دستورالعمل و یا مدیریت اجرایی بازار ارز کرده است که می‌توان موارد ذیل را در ارتباط با آنها بیان کرد:

۱. روند جدول ۱ نشان می‌دهد که بانک مرکزی از فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ تا آبان‌ماه این سال نظارت خوبی بر بازار ارز و مدیریت آن داشته است و از آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ تا اوایل مهرماه ۱۳۹۱ این نظارت و مدیریت بی‌ثبات و ضعیف بوده است. از اواسط مهرماه مجدداً نظارت و مدیریت بازار ارز به‌طور نسبی تقویت شده است.

۲. صدور بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مصوبات متعدد و بعضاً متناقض، موجب اولاً سردرگمی عوامل و فعالان اقتصادی شده و ثانیاً به دلیل تشدید عوامل انتظاری و تشدید عدم اطمینان بازار ارز موجب بی‌اعتباری سیاست‌های اجرایی و مدیریتی بازار ارز در فاصله آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ تا اوایل مهرماه ۱۳۹۱ شده است.

۳. مشخص نیست بانک مرکزی با چه استدلال و دلیلی فعالیت اتاق معاملات ارزی را با ۵ گروه کالایی شروع کرده است و سایر گروه‌ها را بلا تکلیف گذاشته است. زیر این امر موجب فشار تقاضا به بازار غیررسمی و افزایش نرخ ارز در شهریور و اوایل مهرماه سال ۱۳۹۱ شده است.

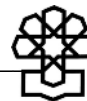
جدول ۱. انواع بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و اقدامات بانک مرکزی در حوزه ارزی

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
۱	بسته‌های سیاستی سال ۱۳۹۰	۱. کاهش و بعداً افزایش نرخ سود سپرده‌ها ۲. بازخرید اوراق مشارکت در بازار ثانویه در بسته اول سیاستی	در بسته سیاستی سال ۱۳۸۹ نرخ سود نسبت به بسته اول (فروردین‌ماه) سیاستی سال ۱۳۹۰ بالاتر بوده و بازخرید اوراق مشارکت توسط نظام بانکی تضمین می‌شد.
۲	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۳/۹)	فروش ارز مسافری توسط صرافی بانکها	قبلاً فقط شعب بانکهای تجاری و صرافی‌های مجاز این کار را انجام می‌دادند.
۳	بخشنامه (۱۳۹۱/۳/۱۹)	تأمین ارز مورد نیاز متقاضیان اعم از حواله و یا اسکناس	۱. تعیین نرخ فروش درهم امارات ۱۰ ریال بالاتر از نرخ مرجع بانک مرکزی. ۲. تعیین نرخ سود مورد نظر بانکها بر مبنای مبلغ ۱۰ ریال و متناسب با نرخ‌های برابری اسعار یاد شده در برابر درهم امارات.
۴	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۳/۲۹)	برخورد با بانکها و صرافی‌هایی که در تأمین ارز متقاضیان ارز کوتاهی کرده‌اند (اولین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور)	ابطال یا تعلیق مجوز فعالیت ۱۱ صرافی توسط کمیته نظارت بر بازار ارز بانک مرکزی به دلیل عدم رعایت مقررات و عدم رعایت سقف فروش نرخ‌های ارز.
۵	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۴/۱)	نصب نرم‌افزار ثبت آمار فروش ارز در تمامی شعب ارزی بانکهای سراسر کشور (دومین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور)	بر اساس این ابلاغیه نظارت بر فرآیند فروش ارز و اطمینان از رفع نیازهای ارزی نسبت به گذشته تقویت شده است.
۶	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۴/۵)	برخورد با متخلفین بازار ارز (سومین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور)	۱. ابطال مجوز یک صرافی غیرمجاز در فرودگاه امام خمینی (ره) ۲. تذکر به بانکهایی که نرخ‌های تعیین شده بانک مرکزی را رعایت نکرده اند.

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوتها با ابلاغیه قبلی
۷	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۴/۱۱)	رسیدگی به مصارف ارزی (چهارمین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور)	۱. رسیدگی و ارائه گزارش عملکرد مصارف ارزی تخصیصی بانکها ۲. توقف مجوز صرافی «سوگند» به دلیل فعالیت غیرمجاز و عدم رعایت نرخهای مصوب
۸	بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۰ (۱۳۹۱/۵/۶)	گسترش دامنه فروش ارز مسافری	علاوه بر شعب بانکها و صرافیهای مستقر در مبادی خروجی کشور که قبلاً مجوز داشتند، شعب ارزی بانکهای ملی ایران، ملت و صادرات ایران در سراسر کشور نیز مجاز به پرداخت ارز مسافری شدند.
۹	بخشنامه شماره ۱۳۶۰/۱۰۱۴ (۱۳۹۱/۵/۱۵)	اعطای مجوز صدور حواله ارزی به شبکه بانکی	بلامانع بودن حواله مستقیم در وجه ذینفع پس از طی مراحل قانونی تا سقف ۵۰۰ هزار دلار که قبلاً وجود نداشت.
۱۰	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۶/۲۲)	ممنوعیت تأسیس صرافی تا اطلاع ثانوی	این ابلاغیه با استدلال تکمیل ظرفیت تأسیس صرافی در بسیاری از استانها صادر شده است. این امر موجب فعال شدن بیشتر فعالیتهای ارزی غیرمجاز شد.
۱۱	بخشنامه (۱۳۹۰/۷/۷)	مجاز بودن شعب مرکزی بانکهای دولتی و خصوصی به فروش ارز مسافرتی	تا قبل از ابلاغ این بخشنامه صرفاً شعب ارزی بانکهای ملی ایران، ملت و صادرات ایران در سراسر کشور و صرافیها و بانکهای مستقر در مبادی خروجی کشور مجاز به فروش ارز مسافرتی بودند.
۱۲	بخشنامه (۱۳۹۰/۷/۱۲)	تعیین سقف ارز مسافری پرداختی با نرخ مرجع توسط اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی	۱. سقف مسافرتهای هوایی (به استثنای عراق و سوریه) ۲,۰۰۰ دلار یا معادل آن ارزهای دیگر با نرخ مرجع ۲. سقف مسافرتهای زمینی، ریلی و دریایی ۵۰۰ دلار یا معادل آن ارزهای دیگر با نرخ مرجع. ۳. سقف مسافرتهای هوایی، ریلی، زمین و دریایی برای سوریه و عراق ۵۰۰ دلار یا معادل آن ارزهای دیگر با نرخ مرجع
۱۳	بخشنامه (۱۳۹۰/۷/۱۲)	تعیین نرخ ارز مسافری توسط اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی	بر اساس این بخشنامه در راستای مقابله با سودجویان بازار ارز، تعیین نرخ ارز مسافری بر اساس نرخ بازار فرعی ارز مصوب شده است. در حالی که قبلاً با نرخ مرجع پرداخت می شد.
۱۴	۱۱۳۱ امین جلسه شورای پول و اعتبار (۱۳۹۰/۹/۱)	یکسان سازی نرخ ارز	بر اساس این مصوبه تلاش شده است تا زمینه حذف نرخ بازار فرعی ارز فراهم شده، نرخ ارز یکسان اعلام شود و نرخ هر دلار معادل ۱۲,۲۶۰ ریال معرفی و ابلاغ شد.
۱۵	بخشنامه شماره ۱۳۹۰/۲۱۳۹۶۱ (۱۳۹۰/۹/۱۰)	دستورالعمل جدید ارزی	۱. بستن کار کردن حساب ارزی متقاضی به میزان ارز فروخته شده در زمان فروش ارز، ۲. پرداخت وجوه ریالی ارزهای فروخته شده توسط خریدار تا پایان همان روز کاری، ۳. ارزهای فروخته شده به حساب ارزی واردکنندگان، قابل برداشت توسط بانک عامل و مشتری نبوده و صرفاً توسط صاحب حساب بدون حق واگذاری و توکیل به غیر، جهت واردات کالا قابل استفاده می باشد.

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
۱۶	بخشنامه شماره ۹۰/۲۱۸۳۷۷ (۱۳۹۰/۹/۱۶)	فروش ارز نامحدود به واردکنندگان کالا و خدمات	۱. بازخرید تمام یا قسمتی از ارزهای فروخته شده به مقتضیان، با نرخ خرید رسمی ارز در سرزمین اصلی در روز مراجعه متقاضی به آن بانک از مهمترین مشخصه این بخشنامه به‌شمار می‌رود.
۱۷	بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۹ (۱۳۹۰/۱۰/۱۲)	دستورالعمل جدید ارز مسافرتی	۱. سقف ارز مسافران هوایی به مقصد تمام کشورها (به‌استثنای سوریه و عراق که ۴۰۰ دلار است). به میزان ۱۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها (قبلاً ۲۰۰۰ دلار بود). ۲. سقف ارز مسافری زمینی، ریلی و دریایی کلیه کشورها ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها (قبلاً ۵۰۰ دلار بود). ۳. ممنوعیت فروش ارز به مسافری زیر ۲ سال و سقف ۵۰ درصدی بندهای «۱» و «۲» برای اشخاص بین ۲ تا ۱۲ سال (قبلاً وجود نداشت). ۴. فروش ارز مسافرتی به زائرین عمره مفرده صرفاً از طریق بانک ملی و حداکثر تا سقف ۴۰۰ دلار و با رعایت شرایط سنی بند «۳» (قبلاً وجود نداشت).
۱۸	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۱۰/۲۹)	ساماندهی ارز در دست اشخاص	۱. خرید ارز به نرخ بازار فرعی توسط بانکهای دولتی، غیردولتی، پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه و فروش آن جهت مصارف ارزی بانک ذریب در چارچوب مقررات ارزی (این نرخ با نرخ بازار آزاد فاصله زیادی داشت). ۲. افتتاح حساب ارزی توسط بانکهای موضوع بند «۱» و پرداخت عین ارز به متقاضی به محض تقاضای برداشت اصل سپرده از حساب ارزی، بدون هیچ‌گونه قیدوشرطی، ۳. پرداخت سود حساب‌های ارزی در سررسید به‌صورت ارزی و قبل از سررسید به‌صورت ریالی بر مبنای نرخ بازار فرعی (نرخ‌های سود سپرده‌های ارزی جذاب نبود) و بانکها در برهه‌ای در مقابل سپرده‌های ارزی اقدام به پرداخت ریال به نرخ مبادله‌ای کردند و برخلاف مصوبه بانک مرکزی عمل نمودند.
۱۹	۱۱۳۴ امین جلسه شورای پول و اعتبار (۱۳۹۰/۱۰/۲۰)	الزامات ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی - ریالی	ملغی‌الاثرب کردن مصوبه ۱۱۳۰ امین جلسه شورای پول و اعتبار در خصوص فرآیند و نحوه گشایش اعتبار
۲۰	۱۱۳۵ امین جلسه شورای پول و اعتبار (۱۳۹۰/۱۰/۲۷)	مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی	۱. مجاز شمردن بانکهای دولتی، غیردولتی، پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه به انجام عملیات ارزی نظیر خریدوفروش و انتقال ارز، دریافت و اعطای تسهیلات ارزی، صدور حوالجات ارزی.... ۲. مجاز شمردن بانکها و مؤسسات موضوع بند «۱» به انتشار یا عرضه اوراق مشارکت ریالی و ارزی در داخل و خارج از کشور و....

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوتها با ابلاغیه قبلی
۲۱	بخشنامه (۱۳۹۰/۱۱/۸)	بخشنامه به صرافان سراسر کشور	۱. مجاز شمردن صرافان سراسر کشور به فروش ارز حداکثر به میزان ۲ درصد بالاتر از نرخ مرجع بانک مرکزی (زمینه افزایش نرخ ارز بازار غیررسمی فراهم شد). ۲. مجاز شمردن صرافان سراسر کشور به فروش نقدی ارز به صورت اسکناس حداکثر به میزان یک درصد بالاتر از نرخ مرجع بانک مرکزی ۳. تکلیف به صرافان سراسر کشور جهت ثبت دقیق اطلاعات مربوط به حواله، اسکناس و هزینه‌های مربوطه در سامانه سنا (قبلاً چنین سامانه‌ای وجود نداشت).
۲۲	بخشنامه (۱۳۹۰/۱۱/۸)	دستورالعمل جدید ارز مسافرتی	کلیه شعب ارزی بانک‌های ملی ایران و ملت مکلف شدند پس از دریافت معادل ریالی ارز مورد درخواست، به جای پرداخت ارز به متقاضی نسبت به صدور سند حسابداری و یا رسید مورد تأیید، که در آن مبلغ، نام متقاضی، کد ملی، شماره پاسپورت و سایر اطلاعات درج شده باشد اقدام کرده و تحویل متقاضی دهد. متقاضی می‌تواند بعد از گیت خروجی ارز مورد نیاز را با تحویل سند حسابداری دریافت نماید (این سومین مدل و روش پرداخت ارز مسافرتی و دانشجویی است که از ابتدای سال ۱۳۹۰ ارائه شده است).
۲۳	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۰/۱۱/۹)	تمهیدات بانک مرکزی در راستای یکسان‌سازی نرخ ارز	۱. از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۸ سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز اعمال شده و نرخ بازار فرعی حذف شده و صرفاً نرخ مرجع باقی مانده که نرخ هر دلار ۱۲,۲۶۰ ریال اعلام شده است (با حذف بازار فرعی، بازار غیررسمی رونق گرفت). ۲. تحویل ارز مسافرتی بر اساس بخشنامه ۶۰/۱۰۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۵ صرفاً در فرودگاه امام خمینی (ره) (چهارمین الگوی پرداخت ارز مسافرتی) ۳. نرخ مندرج در تابلوی بانک‌های مجاز که بر اساس نرخ مرجع بانک مرکزی تعیین شده است، ملاک عمل خرید و فروش ارز قرار می‌گیرد.
۲۴	بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۹ (۱۳۹۰/۱۱/۱۲)	دستورالعمل جدید ارز مسافرتی	۱. سقف ارز مسافران هوایی (به استثنای سوریه، عراق، آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان، امارات و عربستان)، به میزان ۱,۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها به نرخ مرجع، ۲. سقف ارز مسافران هوایی آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان و امارات ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها به نرخ مرجع (قبلاً همه کشورهای بجز سوریه و عراق ۱۰۰۰ دلار بودند) ۳. مسافرانی که قبلاً از ارز مسافرتی هوایی استفاده کرده‌اند می‌توانند در دو نوبت از ارز مسافرتی بابت سفر به سوریه، عراق یا عربستان (عمره مفرده) استفاده کنند (قبلاً صرفاً یک نوبت بود).

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
۲۵	بخشنامه (۱۳۹۰/۱۲/۹)	انجام به‌موقع درخواست متقاضیان واردات کالا و خدمات	۱. تکلیف به بانک‌ها جهت تسریع در فرآیند گشایش اعتبار اسنادی و تخصیص ارز توسط بانک مرکزی به محض اعلام بانک عامل. ۲. مجاز شمردن صادرکنندگان به واردات کالا و خدمات از محل ارز صادراتی (قبلاً این اجازه در حد محدود وجود داشت).
۲۶	بخشنامه (۱۳۹۰/۱۲/۱۷)	ممنوعیت اعطای وام به صرافی‌ها برای خرید ارز و سکه	اعطای هرگونه تسهیلات اعم از ارزی و ریالی توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به صرافی‌ها در ارتباط با خریدوفروش ارز و مسکوکات طلا ممنوع شده است (قبلاً این ممنوعیت وجود نداشت).
۲۷	موافقتنامه (۱۳۹۰/۱۲/۲۳)	تأمین نیازهای ارزی متفرقه متقاضیان از طریق صرافی‌های مجاز	۱. اجازه به صرافی‌ها جهت تأمین مستقیم نیازهای ارزی مشتریان خود براساس مکانیسم عرضه و تقاضای بازار در مقابل صدور فاکتور و ثبت آن در سامانه سنا (زمینه‌سازی برای افزایش بیشتر نرخ ارز بازار غیررسمی. قبلاً صرافی‌ها مجاز به فروش ۲ درصد بالاتر از نرخ مرجع بودند). ۲. تأمین نیاز ارزی دانشجویان و مسافران توسط بانک‌های عامل.
۲۸	دستورالعمل ۱۳۹۰/۱۲/۲۸	خریدوفروش ارز توسط صرافی‌های مجاز	به‌منظور تأمین نیاز متقاضیان ارز اعم از مسافری، دانشجویان، بیماران، واردکنندگان و صادرکنندگان از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ صرافی‌های مجاز مجهز به سامانه سنا مجوز خریدوفروش ارز با نرخ توافقی را دریافت کردند (زمینه‌سازی برای فشار به بازار غیررسمی و افزایش نرخ ارز بازار غیررسمی).
۲۹	مصوبه کمیسیون ارز (۱۳۹۱/۱/۵)	تصمیم‌گیری درخصوص ارز مسافری	۱. سقف سفر هوایی به کشورهای ترکیه، ترکمنستان، کویت، قطر، بحرین و عمان ۱,۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال با نرخ مرجع ۲. سقف سفر هوایی به کشورهای آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان، امارات و لبنان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال با نرخ مرجع (لبنان به لیست ۴۰۰ دلاری اضافه شده است). ۳. سقف سفر هوایی به کشورهای عراق، سوریه و عربستان (عمره مفرده) ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و دو نوبت در سال با نرخ مرجع ۴. به مقصد سایر کشورها ۱,۵۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال با نرخ مرجع (قبلاً ۱۰۰۰ دلار بود). ۵. سقف سفر زمینی عراق، سوریه و عربستان (عمره مفرده) ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و دو نوبت در سال با نرخ مرجع ۶. به مقصد سایر کشورها ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال با نرخ مرجع (قبلاً ۱۰۰۰ دلار بود).

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
۳۰	بخشنامه ۱۳۹۱/۴/۲۶	اختصاص ارز به کالاهای در اولویت اول تا پنجم	۱. گشایش اعتبار اسنادی، ثبت برات اسنادی و یا حواله به نرخ رسمی صرفاً درخصوص کالاهایی، براساس تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت در اولویت اول تا پنجم قرار دارند، با رعایت کامل مفاد مجموعه مقررات ارزی و سایر ضوابط مربوطه و با قائل شدن حق تقدم به ترتیب اولویت‌های مورد بحث (این مصوبه جدید موجب سرازیر شدن متقاضیان اولویت‌های ۶ تا ۱۰ به بازار غیررسمی و افزایش نرخ ارز در این بازار شد). ۲. در رابطه با ثبت سفارش‌هایی که قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ صادر گردیده نیز اعلام شده است، چنانچه اوراق مذکور به بانک‌های عامل ارائه و تاکنون هیچ‌گونه وجهی بابت تمام و یا قسمتی از ثبت سفارش‌های مربوطه از متقاضی دریافت نگردیده، اوراق یاد شده قابل اقدام نبوده و متقاضیان جهت تعیین گروه کالا و صدور مجوز جایگزین جدید به استان محل صدور ثبت سفارش مورد نظر مراجعه نمایند (این مصوبه جدید موجب عدم ایفای تعهد ارزی و بدبینی فعالان اقتصادی نسبت به شرایط اقتصاد و در نتیجه تلاش برای خرید ارز از بازار غیررسمی شد).
۳۱	بخشنامه (۱۳۹۱/۵/۷)	فروش ارز مسافرتی	۱. فروش ارز مسافرتی هوایی، زمینی، ریلی و دریایی به مقصد کلیه کشورها به استثنای کشورهای عراق (عتبات عالیات)، سوریه و عربستان سعودی (عمره مفرده) مجاز نمی‌باشد (قبلاً ۱۰۰۰، ۴۰۰ و ۱۵۰۰ دلار مجاز بود). ۲. فروش ارز مسافرتی به مقصد عراق (عتبات عالیات) به مبلغ، سوریه و عربستان سعودی (عمره مفرده) ۲۰۰ دلار و مجموعاً یکبار در سال امکانپذیر خواهد بود (قبلاً ۴۰۰ دلار و دو نوبت در سال بود). ۳. فروش ارز مسافرتی به مسافری با سن قانونی کمتر از ۱۲ سال امکانپذیر نمی‌باشد (قبلاً کمتر از ۲ سال مجاز نبود). ۴. فروش ارز به بیماران و همچنین دانشجویان کماکان به قوت خود باقی است.
۳۲	بخشنامه (۱۳۹۱/۵/۸)	اختصاص ارز به کالاهای وارداتی اولویت اول و دوم بدون قید / کالاهای اولویت سوم تا پنجم با قید عبارت ارز مرجع	۱. پیرو نامه عمومی شماره ۹۱/۱۰۳۱۲۱ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۲ درخصوص اولویت‌بندی کالاهای وارداتی در قالب گروه‌های اول تا پنجم، بانک عامل بایستی با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت صرفاً درخصوص اولویت‌های (گروه‌های) اول و دوم نسبت به گشایش اعتبار اسنادی و... با نرخ رسمی و با قائل شدن حق تقدم به ترتیب اولویت‌های مذکور با رعایت کامل مفاد مجموعه مقررات ارزی و سایر ضوابط مربوطه اقدام نمایند.

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
			۲. در رابطه با اولویت‌های (گروه‌های) سوم، چهارم و پنجم صرفاً در مواقعی که در اوراق مذکور عبارت «ارز مرجع» درج شده باشد، آن بانک مجاز به اقدام می‌باشد.
۳۳	بخشنامه ۱۳۹۱/۵/۲۵ پیرو نامه عمومی شماره ۹۱/۱۱۴۵۳۵ مورخ ۱۳۹۱/۵/۳	بخشنامه جدید ارزی	۱. کلیه ثبت سفارش‌هایی که قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر شده و تاکنون تعیین گروه (اولویت) نگردیده‌اند، می‌باید جهت تعیین گروه کالایی (اولویت‌بندی) به وزارت مذکور مراجعه نمایند (یکی از عوامل اصلی زمینه‌ساز شوک ارزی در مردادماه سال ۱۳۹۱ این مصوبه می‌باشد). ۲. کلیه ثبت سفارش‌هایی که از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ الی ۱۳۹۱/۵/۲ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر و گروه کالایی (اولویت‌بندی) آنها اول تا پنجم می‌باشد، ازسوی آن بانک قابل پذیرش بوده و نیازی به مراجعه متقاضی به وزارت مذکور جهت تعیین گروه (اولویت) نمی‌باشد. ۳. در مواردی که نیاز به کنترل اصالت اوراق ثبت سفارش به‌لحاظ گروه کالایی (اولویت‌بندی) می‌باشد، آن بانک می‌تواند به سامانه پرتال ارزی مراجعه نماید.
۳۴	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۶/۲۸)	تأمین ارز مورد نیاز بخش تولید و صنعت از محل منابع درآمدهای نفتی و صندوق توسعه	کالاهای اساسی اولویت‌های اول و دوم کماکان به نرخ مرجع ازسوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأمین می‌گردد و به‌زودی تأمین ارز مورد نیاز بخش تولید و صنعت نیز از محل منابع درآمدهای نفتی و صندوق توسعه قابل تأمین می‌باشد (هنوز التهاب بازار درخصوص شمول تخصیص ارز به گروه‌های کالایی به قوت خود باقی مانده است).
۳۵	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۶/۳۰)	تشکیل کارگروه تخصیص ارز برای واردات کالا در بانک مرکزی	۱. کارگروه یاد شده برای ساماندهی بازار ارز و در راستای اجرای بند «۲۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی تشکیل و تحت مدیریت و نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران آغاز به کار نموده است. ۲. ارز مورد نیاز کالاهای اساسی (اولویت‌های اول و دوم) کماکان به نرخ مرجع ازسوی بانک مرکزی تأمین می‌گردد.
۳۶	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۳)	تشکیل مرکز مبادلات ارزی	۱. مرکز مبادلات ارزی از تاریخ یاد شده برای واردکنندگان کالا با اولویت‌های ۳، ۴ و ۵ متقاضی دریافت ارز ارائه خدمت کرده است. ۲. نرخ‌های ارز برای تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ در مرکز مبادلات ارزی به‌شرح ذیل بوده است:

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی																														
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>ارز</th> <th>نرخ (ریال)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>دلار</td> <td>۲۳,۶۲۲</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>یورو</td> <td>۳۰,۵۵۹</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>درهم</td> <td>۶,۴۳۱</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>لیر</td> <td>۱۳,۱۴۷</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>روبل</td> <td>۷۵۸</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>روپیه</td> <td>۴۲۲</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>یوان</td> <td>۳,۷۴۸</td> </tr> <tr> <td>۸</td> <td>ین</td> <td>۳۰۴</td> </tr> <tr> <td>۹</td> <td>وون کره</td> <td>۲۱</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	ارز	نرخ (ریال)	۱	دلار	۲۳,۶۲۲	۲	یورو	۳۰,۵۵۹	۳	درهم	۶,۴۳۱	۴	لیر	۱۳,۱۴۷	۵	روبل	۷۵۸	۶	روپیه	۴۲۲	۷	یوان	۳,۷۴۸	۸	ین	۳۰۴	۹	وون کره	۲۱
ردیف	ارز	نرخ (ریال)																															
۱	دلار	۲۳,۶۲۲																															
۲	یورو	۳۰,۵۵۹																															
۳	درهم	۶,۴۳۱																															
۴	لیر	۱۳,۱۴۷																															
۵	روبل	۷۵۸																															
۶	روپیه	۴۲۲																															
۷	یوان	۳,۷۴۸																															
۸	ین	۳۰۴																															
۹	وون کره	۲۱																															
۳۷	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۵)	نرخ‌های ارز برای تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ در مرکز مبادلات ارزی	<p>نرخ‌های ارز برای تاریخ ۱۳۹۱/۷/۵:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>ارز</th> <th>نرخ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>دلار</td> <td>۲,۳۸۶۰</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>یورو</td> <td>۳,۰۷۱۴</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>درهم</td> <td>۶,۴۹۶</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>لیر</td> <td>۱۳,۳۰۴</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>روبل</td> <td>۷۶۵</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>روپیه</td> <td>۴۴۵</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>یوان</td> <td>۳,۷۸۳</td> </tr> <tr> <td>۸</td> <td>ین</td> <td>۳۰۷</td> </tr> <tr> <td>۹</td> <td>وون کره</td> <td>۲۱</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	ارز	نرخ	۱	دلار	۲,۳۸۶۰	۲	یورو	۳,۰۷۱۴	۳	درهم	۶,۴۹۶	۴	لیر	۱۳,۳۰۴	۵	روبل	۷۶۵	۶	روپیه	۴۴۵	۷	یوان	۳,۷۸۳	۸	ین	۳۰۷	۹	وون کره	۲۱
ردیف	ارز	نرخ																															
۱	دلار	۲,۳۸۶۰																															
۲	یورو	۳,۰۷۱۴																															
۳	درهم	۶,۴۹۶																															
۴	لیر	۱۳,۳۰۴																															
۵	روبل	۷۶۵																															
۶	روپیه	۴۴۵																															
۷	یوان	۳,۷۸۳																															
۸	ین	۳۰۷																															
۹	وون کره	۲۱																															
۳۸	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۵)	تخصیص ارز به دانشجویان بورسیه و بیماران	<p>۱. فروش ارز به نرخ مرجع کماکان برای دانشجویان بورسیه (مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و پزشکی) همچنین بیماران دارای تأییدیه شورای عالی پزشکی و زائرین حج تمتع ۱۳۹۱ امکانپذیر خواهد بود (در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۸ فروش ارز به مسافریین، دانشجویان، بیماران و غیره توسط صرافی‌ها به نرخ توافقی مصوب شده بود که نوعی تناقض در سیاستگذاری مشاهده می‌شود).</p> <p>۲. کلیه بانک‌ها مجاز هستند ارز متقاضیان را (اعم از حواله و اسکناس) به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) که روزانه توسط اداره بین‌الملل بانک مرکزی اعلام می‌شود خریداری نمایند (این نرخ با نرخ بازار غیررسمی فاصله زیادی داشت).</p> <p>۳. کلیه بانک‌های عامل می‌توانند ارزهای خریداری شده به شرح بند «۲» فوق را به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) به علاوه یک درصد (با احتساب کارمزد)، بابت مصارف خدماتی (به استثنای ارز مسافرتی) و در چارچوب مقررات به فروش برسانند.</p> <p>۴. مسافران خارج از کشور می‌توانند ارز مسافرتی مورد نیاز خود را به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) به علاوه یک درصد (با</p>																														

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی																														
			احتساب کارمزد) در چارچوب مقررات، از بانک‌های ملی ایران یا ملت تأمین نمایند (قبلاً سقف داشت و با نرخ مرجع بود ولی در این مصوبه سقف ندارد و با نرخ غیر مرجع است).																														
۳۹	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۵)	نرخ‌های ارز برای تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ در مرکز مبادلات ارزی	نرخ‌های ارز برای تاریخ ۱۳۹۱/۷/۵: <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>ارز</th> <th>نرخ (ریال)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>دلار</td> <td>۲۳,۹۲۷</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>یورو</td> <td>۳۰,۸۱۴</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>درهم</td> <td>۶,۵۱۴</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>لیر ترکیه</td> <td>۱۳,۳۵۷</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>روبل</td> <td>۷۶۴</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>روپیه</td> <td>۴۴۸</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>یوان</td> <td>۳,۷۹۵</td> </tr> <tr> <td>۸</td> <td>یکصدین</td> <td>۳۰,۸۰۰</td> </tr> <tr> <td>۹</td> <td>یک هزار وون کره</td> <td>۲۱,۰۰۰</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	ارز	نرخ (ریال)	۱	دلار	۲۳,۹۲۷	۲	یورو	۳۰,۸۱۴	۳	درهم	۶,۵۱۴	۴	لیر ترکیه	۱۳,۳۵۷	۵	روبل	۷۶۴	۶	روپیه	۴۴۸	۷	یوان	۳,۷۹۵	۸	یکصدین	۳۰,۸۰۰	۹	یک هزار وون کره	۲۱,۰۰۰
ردیف	ارز	نرخ (ریال)																															
۱	دلار	۲۳,۹۲۷																															
۲	یورو	۳۰,۸۱۴																															
۳	درهم	۶,۵۱۴																															
۴	لیر ترکیه	۱۳,۳۵۷																															
۵	روبل	۷۶۴																															
۶	روپیه	۴۴۸																															
۷	یوان	۳,۷۹۵																															
۸	یکصدین	۳۰,۸۰۰																															
۹	یک هزار وون کره	۲۱,۰۰۰																															
۴۰	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۹)	گسترش حوزه فعالیت اتاق معاملات ارزی	با اجرای فاز دوم طرح مبادلات ارزی، واردکنندگان کالا با اولویت‌های ۳ تا ۵ می‌توانند پس از ثبت سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت، برای انجام فرآیند تخصیص ارز رأساً به شعب ارزی بانک‌های عامل خود در سراسر کشور مراجعه نمایند و... (اولویت‌های ۶ تا ۱۰ هنوز بلا تکلیف و ملتهب هستند).																														
۴۱	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۱۱)	سقف ورود ارز	۱. ورود ارز توسط هر مسافر از خارج یا از مناطق آزاد به سرزمین اصلی به صورت اسکناس تا سقف ۵,۰۰۰ دلار و یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می‌باشد. ۲. برای ورود اسکناس بیش از ۵,۰۰۰ دلار، مسافر باید در مبادی ورودی اظهارنامه ارزی تکمیل و اطلاعات مربوطه نیز توسط بانک مستقر در مبادی ورودی گمرک ثبت گردد (این مصوبه جزء مصوبات خوب ساماندهی بازار ارز به شمار می‌رود).																														
۴۲	دستورالعمل (۱۳۹۱/۷/۱۵)	نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله ای	۱. بانک‌های ملت، کشاورزی، تجارت، سپه، پارسین و سامان به‌عنوان عامل و واسطه و سایر بانک‌ها به‌عنوان عامل هستند ۲. نرخ ارز مبادله‌ای به‌طور روزانه از سوی بانک مرکزی به بانک‌ها اعلام و در سایت بانک (بانک مرکزی) برای عموم قابل دسترسی می‌باشد. ۳. کلیه متقاضیان ارز به نرخ مبادله‌ای با ارائه اسناد و مدارک لازم... می‌توانند به شعب ارزی بانک‌های عامل مراجعه نموده و به میزان مبلغ مندرج در ثبت سفارش درخواست خرید ارز نمایند (چرا باید به کلیه تقاضا با نرخ مبادله‌ای که فاصله زیادی با نرخ ارز غیررسمی دارد پاسخ داد). ۴. مدت اعتبار گواهی‌های ثبت آماری از تاریخ صدور ۱۵ روز کاری است و....																														

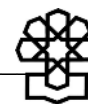

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
			<p>۵. در هنگام ارائه تقاضای خرید ارز به بانک مرکزی، بانک عامل باید ۱۰۰ درصد معادل ریالی ارز مورد تقاضا را تأمین نماید.</p> <p>۶. اخذ تعهد کتبی از مشتری جهت ارائه پروانه ترخیص قطعی کالا در هنگام گشایش اعتبار و... همچنین وثیقه مرتبط با تضمین وصول جریمه عدم ارائه پروانه مذکور به میزان مابه‌التفاوت «نرخ مبادله‌ای» تا «نرخ بازار آزاد روز خرید ارز به نرخ مبادله‌ای» به تشخیص بانک عامل.</p>
۴۳	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۱۵)	امکان خرید ارز از مشتریان به نرخ مبادله‌ای	دارندگان ارز (اشخاص حقیقی و حقوقی) می‌توانند ارز خود را به نرخ ارز غیرمرجع (مبادله‌ای) براساس دستورالعمل ابلاغی به بانک‌ها و از طریق بانک‌های عامل و دیگر بانک‌های مستقر در مرکز مبادلات ارزی به فروش برسانند (این نرخ جذاب نیست و فاصله زیادی با نرخ بازار غیررسمی دارد).
۴۴	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۱۶)	تأمین ارز دانشجویان غیربورسیه با ارز مبادله‌ای	براساس تصمیمات اخذ شده، تقاضاهای بخش خدمات و دانشجویان غیربورسیه نیز پوشش داده خواهد شد. گفتنی است ارز مورد نیاز دانشجویان غیربورسیه از طریق بانک تجارت به نرخ مبادله‌ای عرضه خواهد شد (ساماندهی التهاب از این تاریخ شروع شده است).
۴۵	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۱۷)	تخصیص ارز به اولویت‌های گروه ۶ از ۱۵ مهرماه	پیش از این؛ اختصاص ارز در مرکز مبادلات ارزی به اولویت‌های سوم، چهارم، پنجم و همچنین کالاهای غیردارویی گروه دوم انجام می‌گرفت (هنوز التهاب گروه‌های کالایی در بازار پابرجاست).
۴۶	بخشنامه (۱۳۹۱/۷/۱۸)	تأمین ارز دانشجویان غیربورسیه، مسافری و بیماران با ارز مبادله‌ای	۱. دانشجویان غیربورسیه با ارائه مدارک مثبت به شعب ارزی بانک تجارت امکان تهیه ارز را دارند. ۲. تأمین ارز مسافران و بیماران نیز از طریق بانک ملت امکانپذیر است.
۴۷	بخشنامه (۱۳۹۱/۷/۱۸)	پرداخت سود حساب‌های ارزی به ارز	۱. پرداخت سود متعلقه به حساب‌های ارزی به ارز. ۲. پرداخت عین ارز وصول شده یا معادل آن به سایر ارزهای رایج (با موافقت متقاضی) به صورت نقدی (اسکناس) از محل منابع ارزی بانک ذیربط، در صورتی که دارنده حساب ارزی خواهان دریافت سود متعلقه یا بخشی از سپرده مفتوحه بوده و یا قصد انسداد حساب را داشته باشد. ۳. ممنوعیت اخذ هرگونه تعهد توسط بانک عامل از دارندگان حساب ارزی مبنی بر پرداخت ارز در حد مقدرات و یا معادل آن به ریال (زمینه دیگر التهاب کاهش یافته است).
۴۸	بخشنامه (۱۳۹۱/۷/۱۸)	تسهیلات جدید به دارندگان حواله‌های ارزی	دارندگان حواله‌های وارده ارزی با منشأ خارجی نیز می‌توانند نسبت به افتتاح حساب ارزی اقدام نموده و علاوه بر برخورداری از مزایای پیش‌بینی شده، از محل حساب مزبور جهت حواله ارز به خارج کشور، با رعایت

ردیف	نوع ابلاغیه	مشخصات ابلاغیه	توضیحات و تفاوت‌ها با ابلاغیه قبلی
			مقررات و ضوابط مربوطه، برای واردات کالا و خدمات نیز اقدام نمایند (مجدداً التهاب به روش دیگر کنترل شده است). شایان ذکر است این اقدامات نیز از محل منابع بانک عامل خواهد بود.
۴۹	بخشنامه (۱۳۹۱/۷/۲۰)	انتقال ارز توسط بانک‌های عامل بعد از واریز وجه ریالی توسط واردکنندگان به ریالی توسط واردکننده	کلیه شعب ارزی بانک‌های کشور موظفند پس از اختصاص کد تخصیص ارز و واریز وجه ریالی توسط واردکنندگان به حساب بانک عامل، در اسرع وقت نسبت به خرید ارز اختصاص یافته از طریق اتاق معاملات بانک‌ها و انتقال آن به بانک کارگزار خارجی اقدام نمایند.
۵۰	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۲۴)	افزایش یک اولویت کالایی دیگر برای تخصیص ارز	علاوه بر گروه ۳ تا ۶، گروه ۷ نیز از روز جاری (دوشنبه ۱۳۹۱/۷/۲۴) مشمول دریافت ارز به نرخ مبادله‌ای خواهد بود (التهاب در حال کنترل است).
۵۱	روابط عمومی بانک مرکزی (۱۳۹۱/۷/۲۶)	اختصاص ارز به نرخ مبادله‌ای به تمامی گروه‌های کالایی هشت‌گانه	۱. بنا به تصمیمات اتخاذ شده جهت پاسخگویی هرچه بیشتر به متقاضیان مقرر شد به تمام اولویت‌های کالایی هشت‌گانه در مرکز مبادلات ارزی، ارز مورد نیاز اختصاص یابد (هنوز تکلیف گروه‌های ۹ و ۱۰ کالایی مشخص نشده است). ۲. ارز مربوط به بخش خدمات مطابق بخشنامه‌های اخیر بانک مرکزی به نرخ مبادله‌ای علاوه بر شعب ارزی بانک‌های تجارت و ملت در تهران و شهرستان‌ها در مرکز مبادلات ارزی نیز اختصاص می‌یابد.

هرچند تعداد زیاد مصوبات و بخشنامه‌ها نمی‌تواند سند محکمی درخصوص عدم توانایی بانک مرکزی در مدیریت بازار ارز تلقی شود، اما تناقض‌های موجود در این بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها از یکسو و حجم زیاد آن طی یک سال و نیم که سابقه تاریخی آن در بانک مرکزی ایران وجود ندارد ازسوی دیگر نشان می‌دهد که بانک مرکزی عمداً یا سهواً در مدیریت بازار ارز در دوره زمانی آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ تا اوایل مهرماه سال ۱۳۹۱ بی‌ثبات و نامطمئن عمل کرده است.

چنان‌که آمار جدول ۲ نیز نشان می‌دهد صدور ۲ بسته سیاستی متفاوت و مغایر در سال ۱۳۹۰، صدور حداقل ۲۲ بخشنامه صرفاً ارزی طی دوره مورد بررسی که مفاد آن در برخی موارد متناقض و التهاب‌زا بوده است و... بیانگر سیاست‌های آزمون و خطای بانک مرکزی است که از جنبه حرفه‌ای چندان شایسته به نظر نمی‌رسد.

جدول ۲. تفکیک انواع بخشنامه‌ها و اقدامات بانک مرکزی

از فروردین‌ماه ۱۳۹۰ تا مهرماه ۱۳۹۱

تعداد	نوع اقدام
۲	بسته سیاستی
۲۲	بخشنامه
۳	مصوبات شورای پول و اعتبار
۲۱	ابلاغیه‌ها (روابط عمومی بانک مرکزی)
۲	دستورالعمل
۱	مصوبات کمیسیون ارز
۱	موافقتنامه
۵۱	تعداد کل بخشنامه‌ها و سیاستگذاری‌ها
۱۹	اقدامات اجرایی و خبری
۷۱	تعداد کل اقدامات و بخشنامه‌ها

آمار جدول ۳ نیز نشان می‌دهد که حوزه مسافری و دانشجویی از عوامل مهم التهاب در بازار ارز بوده‌اند. زیرا ۱۶ مورد از ۵۱ مورد بخشنامه و دستورالعمل بانک مرکزی که حدود ۳۲ درصد از کل سیاستگذاری ارزی بانک مرکزی را تشکیل می‌دهد، در دوره مورد بررسی مربوط به حوزه مسافری و دانشجویی بوده است. لذا به نظر می‌رسد حوزه مذکور در تشدید عوامل درونی و انتظارات مؤثر بوده است و بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌ای متفاوت، متناقض و متعدد در تشدید عوامل روانی در حوزه ارز مسافری و دانشجویی مؤثر بوده است.

جدول ۳. تفکیک نوع کاربری ۵۱ مورد بخشنامه و سیاستگذاری

تعداد	نوع کاربری سیاست
۱۶	بخشنامه و سیاستگذاری درخصوص مسافران و دانشجویان
۱۴	بخشنامه و سیاستگذاری درخصوص واردات کالا
۱۵	سیاستگذاری مدیریت بازار ارز
۶	نظارت بازار ارز و برخورد با متخلفین
۵۱	تعداد کل

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد طی یک سال و نیم گذشته می‌تواند بیانگر این واقعیت تلخ باشد که سیاستگذار ارزی برنامه و راهبرد مدون، باثبات و از پیش تعیین شده‌ای برای مقابله با حوادث و اتفاقات پیش رو نداشته است در شرایطی که انحصار عرضه ارز در اختیار بانک مرکزی است، خواسته یا ناخواسته قیمتگذاری ارز توسط عواملی نامعلوم در بازار غیرمتمثل ارز تعیین شده و بانک مرکزی بیشتر نظاره‌گر و دنباله‌روی قیمت تعیین شده در بازار مذکور بوده است.

صدور و ابلاغ سیاست‌های متعدد و بعضاً متناقض و متفاوت با هم در یک سال و نیم اخیر (در کنار مصاحبه‌های غیرمؤثر و بعضاً التهاب‌زا) موجب بی‌اعتمادی بازار و عوامل و فعالان این حوزه به سیاست‌های ارزی شده‌اند.

صدور ۱۶ مورد بخشنامه درخصوص ارز مسافرتی، ۱۴ مورد درخصوص واردات کالا، ۱۵ مورد در ارتباط با سیاستگذاری بازار ارز مؤید این امر است.

برخی تصمیمات غیرکارشناسانه و غیرمسئولانه نظیر تخصیص ارز به پنج گروه کالایی موجب سرازیر شدن تقاضای گروه‌های دیگر به بازار غیررسمی و شوک ارزی در اوایل مهرماه سال ۱۳۹۱ شده است. البته به محض توسعه تخصیص ارز مرکز مبادلات تا گروه‌های هشت‌گانه و دانشجویی و مسافری، کنترل نسبی ارز در بازار بهبود پیدا کرد و هم‌اینک می‌توان امیدوار بود که اقدامات صورت گرفته احتمالاً بتواند شرایط را برای تک‌نرخ شدن نرخ ارز فراهم آورد.

تعدد مؤسسات مالی و اعتباری و حتی صرافی‌های بانک‌ها و تلاش این مؤسسات به همراه سایر عواملی که تلاش کرده‌اند برای حفظ ارزش دارایی‌های خود، دارایی‌های ارزی را به پرتفوی دارایی‌هایشان اضافه نمایند تلاش‌های بانک مرکزی را تقریباً خنثی کرده است. چنانچه تخلفات بانک‌های عامل دریافت‌کننده ارز با نرخ مرجع را نیز بپذیریم، واقعیت این است که بانک مرکزی نظارت قوی بر مصرف ارز در کشور نداشته و ندارد.

از طرفی فرآیند موجود در جدول ۱ پیوست نشان می‌دهد که تا آبان‌ماه سال ۱۳۹۰ نظارت بانک مرکزی از طریق کمیته نظارت بر بازار ارز و برخورد با متخلفین خوب بوده است ولی از تاریخ مذکور به بعد بازار ارز و نظارت آن تقریباً از دست بانک مرکزی خارج شده است. البته از تیرماه سال ۱۳۹۱ که تحریم بانک مرکزی در دستور کار غرب قرار گرفت و نیز به دلیل عدم تزریق ارز کافی طی دو ماه مرداد و شهریور ۱۳۹۱ نوسانات نرخ ارز از کنترل خارج و تشدید پیدا کرد.

در شرایطی که برای حفظ کیان نظام و خنثی‌سازی توطئه‌های دشمنان مدیریت بهینه ارزی و

خصوصاً تخصیص بهینه از ضروریات است، مشخص نیست چرا بانک مرکزی در بخشنامه‌ها و تمهیدات متعدد خود تلاش کرده است به دانشجویان غیربورسی و زائران عتبات عالیات ارز با نرخ مرجع بپردازد. هرچند فراهم کردن ارز برای ایشان لازم بوده است، اما نکته مبهم در تخصیص نرخ ارز به قیمت مرجع است.

- عدم تحقق سیاست‌ها و وعده‌های متناقض مسئولین ارزی موجب بی‌اعتمادی نسبت به سیاست‌های ارزی شده است.

- عدم وجود راهکار مشخص و آینده‌نگر برای مقابله با حوادث پیش‌رو مشهود بوده و توجه به این موضوع ضرورت دارد.

پیوست

انواع بخشنامه‌ها و اقدامات بانک مرکزی در حوزه مدیریت ارز

در این بخش بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، اقدامات و تمهیدات بانک مرکزی در خصوص مدیریت بازار ارز از فروردین‌ماه ۱۳۹۰ لغایت ۱۷ مهرماه ۱۳۹۱ به شرح ذیل به تصویر کشیده می‌شود:^۱

۱. سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ (۱۶ فروردین‌ماه ۱۳۹۰)

ماده (۲) این بسته در خصوص نرخ سود سپرده‌ها و ماده (۴) در خصوص اوراق مشارکت موجب خروج سپرده‌ها از بانک‌ها و التهاب اولیه در بازار ارز شد.

۲. فروش ارز مسافری از طریق صرافی بانک‌ها (۹ خردادماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، این بانک به منظور تأمین ارز مورد نیاز مسافران در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه، علاوه بر شعب بانک‌های تجاری و صرافی‌های مجاز، نسبت به فروش ارز مسافری از طریق صرافی بانک‌ها نیز اقدام می‌نماید.

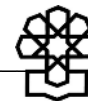
۳. بخشنامه بانک مرکزی به بانک‌ها مبنی بر تأمین ارز مورد نیاز متقاضیان اعم از حواله و یا اسکناس (۱۹ خردادماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی بخشنامه‌ای به کلیه بانک‌ها (دولتی، غیردولتی) اعلام کرد: در راستای تأمین ارز تمامی متقاضیان ترتیبی اتخاذ نمایند تا در چارچوب موارد پیش‌بینی شده در بخشنامه‌ها و مقررات ارزی بانک مرکزی، ارز مورد نیاز متقاضیان اعم از حواله و یا اسکناس را تأمین نموده و هیچگونه وقفه‌ای در این زمینه ایجاد نشود.

در این بخشنامه آمده است واحدهای ارزی و شعب بانک‌ها باید نرخ فروش درهم امارات متحده عربی را حداکثر ۱۰ ریال بیش از نرخ مرجع بانک مرکزی تعیین نمایند.

شایان ذکر است در مورد سایر اسعار، حاشیه سود مورد نظر بانک‌ها بر مبنای مبلغ فوق و متناسب با نرخ‌های برابری اسعار یاد شده در برابر درهم امارات تعیین و اعمال خواهد شد.

۱. کلیه مستندات ذیل این بخش از سایت رسمی بانک مرکزی استخراج شده است: <http://www.cbi.ir/category/1505.aspx>

۴. برخورد با بانکها و صرافی‌هایی که در تأمین ارز متقاضیان ارز مسافرتی کوتاهی کردند (۲۹ خردادماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در راستای اعمال کنترل مؤثر بر بازار ارز کشور، کمیته نظارت بر بازار مذکور به ریاست قائم مقام بانک مرکزی تشکیل و در اولین جلسه این کمیته درخصوص برخورد با بانکها و صرافی‌هایی که در تأمین ارز متقاضیان ارز مسافرتی قصور ورزیدند و با اینکه سقف نرخ‌های فروش ارز را رعایت نکردند، تصمیمات لازم اتخاذ شد. به طوری که مدیران ذیربط دو بانک تجاری کشور به بانک مرکزی احضار و متعهد گردیدند که در اسرع وقت به رفع نارسایی‌های موجود اقدام و همچنین نسبت به رعایت کامل ضوابط و مقررات اهتمام لازم را به عمل آورند.

ضمناً مجوز فعالیت ۱۱ صرافی نیز به دلیل عدم رعایت مقررات ابطال و یا تعلیق شده است.

۵. تشکیل دومین جلسه نظارت بر بازار ارز کشور (۱ تیرماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دومین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۳۰ به ریاست قائم مقام بانک مرکزی تشکیل شد و براساس مصوبات این جلسه مقرر شد نرم افزار ثبت آمار فروش ارز که توسط بانک مرکزی طراحی شده است، حداکثر تا پایان روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۰/۴/۶ در تمامی شعب ارزی بانکهای سراسر کشور نصب و آمار فروش ارز در قالب فرمت های تعیین شده به بانک مرکزی گزارش شود. این نرم افزار با هدف نظارت بر فرآیند فروش ارز و اطمینان از رفع نیازهای ارزی طراحی شد. در این جلسه گزارش نحوه تأمین ارز مسافرتی در فرودگاه‌های کشور مطرح و به تعدادی از بانکها به دلیل وجود ایرادات و نواقص آنها در نحوه تأمین و پرداخت ارز به مسافریین تذکر داده شد و سه صرافی نیز تذکر کتبی دریافت کردند. براساس مصوبات این جلسه همه واحدهای بانک مرکزی موظف شدند اقدامات محدودکننده‌ای بر علیه مؤسسات اعتباری که رفتار آنها مخل بازار ارز می باشد، اعمال نمایند.

گروهی از بازرسان بانک مرکزی نیز برای بررسی نحوه تأمین ارز در سایر مناطق کشور به صورت نامحسوس به استانها اعزام شدند.

۶. سومین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور تشکیل شد (۵ تیرماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سومین جلسه کمیته نظارت بر بازار

ارز کشور به ریاست قائم‌مقام بانک مرکزی تشکیل شد، براساس مصوبات این جلسه مقرر گردید برنامه‌ریزی لازم برای تأمین ارز مورد نیاز حجاج از طریق بانک ملی ایران به‌عمل آید. با هدف اطمینان از تأمین ارز مورد نیاز مسافران در فرودگاه حضرت امام خمینی (ره) مقرر شد بازرسی بانک مرکزی به‌صورت ۲۴ ساعته در فرودگاه مستقر و نظارت لازم را بر عملکرد بانک‌ها و صرافی‌های فعال در این فرودگاه به‌عمل آورند.

براساس مصوبات کمیته نظارت بر بازار ارز کشور یک صرافی که بدون اخذ مجوز از بانک مرکزی در فرودگاه امام خمینی (ره) فعالیت می‌کرد، تعطیل گردید و به صرافی دیگر به‌علت عدم رعایت سقف تعیین شده نرخ فروش ارز تذکر داده شد و مقرر شد چنانچه در مهلت زمانی مقرر جهت اصلاح امور اقدام نکند این صرافی نیز تعطیل شود و واحدهای جایگزین تعیین گردد. همچنین در این جلسه تعدادی از بانک‌ها که براساس گزارش بازرسی، نرخ‌های تعیین شده ارز را رعایت ننمودند، تذکر دریافت کردند.

۷. کمیته نظارت بر بازار ارز، بررسی عملکرد مصارف ارزی بانک‌های کشور را تصویب کرد (۱۱ تیرماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در چهارمین جلسه کمیته نظارت بر بازار ارز کشور مقرر شد، حوزه نظارت این بانک گزارش عملکرد مصرف ارزی تمامی بانک‌های کشور را سنجش کرده و نتایج را برای اتخاذ تصمیمات مناسب به کمیته گزارش کند.

در این جلسه همچنین مصوب شد تا فعالیت غیرمجاز صرافی «سوگند» به‌علت عدم رعایت نرخ‌های مصوب و ایجاد شعبه فاقد مجوز در محل اصلی و فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، متوقف شود.

کمیته نظارت بر بازار ارز کشور پس از بررسی گزارش اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی بانک مرکزی درخصوص ارائه خدمات مطلوب برای تأمین ارز مسافرتی در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی مقرر (ره) کرد، از بانک‌ها، صرافی‌ها و همچنین همکاران حوزه ارزی، حراست و نظارت بانک مرکزی تقدیر شود.

۸. قابل توجه کلیه صرافان کشور «اطلاعیه شماره ۱» (۱۴ تیرماه ۱۳۹۰)

نظر به راه‌اندازی نرم‌افزار یکپارچه صرافی‌ها به اطلاع می‌رساند، براساس تصمیمات متخذه، سامانه مذکور به نام «سنا» (SANA - سامانه نظارت ارز) ثبت شده است. لذا کلیه صرافان کشور موظف به

ثبت تمامی معاملات ارزی در سامانه «سنا» می‌باشند. قابل ذکر است که آمار و تراکنش‌های روزانه صرافی‌ها در سامانه مذکور ثبت و این بانک نسبت به بررسی آمارهای ارسالی به صورت لحظه‌ای اقدام می‌نماید و با صرافی‌هایی که از ثبت معاملات ارزی در سامانه سنا خودداری نمایند، برخورد قانونی خواهد شد.

۹. قابل توجه کلیه صرافان کشور «اطلاعیه شماره ۲» (۱۴ تیرماه ۱۳۹۰)

نظر به اهمیت تسریع در نصب نرم افزار سنا (سامانه نظارت ارز)، شایسته است جهت نصب نرم افزار، اقدامات زیر توسط صرافی‌های محترم صورت پذیرد:

- نصب نرم افزار. net framework 3.5 spl به یکی از دو روش زیر:

- صرافی‌های محترم می‌توانند این نرم افزار را از مسیر زیر دانلود نمایند:

<http://download.microsoft.com/download/6/0/f/60fc5854-3cb8-4892-b6db-bd4f42510f28/dotnetfx35.exe>

۱۰. واردکنندگان و تولیدکنندگان مجاز شدند، حواله ارز تا مبلغ ۵۰۰ هزار دلار (۱۶)

مردادماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی نامه شماره ۱۳۶۰/۱۰۱۴ مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۵ با اصلاح بند «د-۲» مقررات ارزی واردات کالا و خدمت به شبکه بانکی اعلام کرد: حواله ارز تا معادل مبلغ پانصد هزار دلار به منظور ورود کالا به داخل کشور مجاز می‌باشد. یادآوری می‌شود که واردکنندگان و تولیدکنندگان در گذشته صرفاً مجاز بودند تا مبلغ یکصد هزار دلار حواله نمایند. در این بخشنامه آمده است: واردات کالا با کسب مجوزهای قانونی و طی مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی و رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوطه تا معادل مبلغ پانصد هزار دلار از طریق حواله، مستقیماً در وجه ذینفع بلامانع است. در این صورت اخذ تعهد از متقاضی مبنی بر ارائه مدارک مثبت‌ه حاکی از ورود و ترخیص کالا حداکثر ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ حواله الزامی است.

۱۱. تشریح سیاست‌های ارزی بانک مرکزی (۲۲ مردادماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای سیدعلی معاون ارزی بانک مرکزی روز شنبه مورخ ۱۳۹۰/۵/۲۲ طی نشست خبری به تشریح سیاست‌های ارزی بانک مرکزی در خصوص یکسان‌سازی نرخ ارز پرداخت.

وی با اشاره به اینکه سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز در سال‌های ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ انجام شد ولی به دلیل واردات بی‌رویه موفقیت‌آمیز نبود، اضافه کرد: در سال ۱۳۸۱ مجدداً این سیاست انجام شد که تا هشت ماه گذشته موفق بود، اما به دلیل تحریم‌ها و توزیع نامناسب ارز در شبکه‌های توزیع مجدداً نوساناتی در بازار ارز به وجود آمد. ایشان با ارائه آماری از منابع ارزی حاصل از واردات و صادرات در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ اشاره کرد با این منابع قاعدتاً نباید نوسانات ارزی به وجود می‌آمد، اما به دلیل اختلاف بین نرخ رسمی و آزاد ارز تقاضاهای واهی ایجاد شد که این خود موجب نوسانات در بازار ارز گردید.

معاون ارزی بانک مرکزی همچنین سه سیاست آزاد شدن حواله ارز تا مبلغ ۵۰۰ هزار دلار جهت ورود کالا به داخل کشور از طریق سیستم بانکی، افزایش خطوط ریفاینانس برای صادرکنندگان و سهولت ارائه ارز به مسافران را از جمله اقدامات بانک مرکزی برای یکسان‌سازی نرخ ارز برشمرد و....

۱۲. فروش ارز مسافرتی از طریق کلیه شعب ارزی بانک‌های ملی، ملت و صادرات در سراسر کشور (۲۴ مردادماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: پیرو بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۰ مورخ ۱۳۹۰/۴/۶ به اطلاع می‌رساند، فروش ارز مسافرتی علاوه بر شعب بانک‌ها و صرافی‌های مستقر در مبادی خروجی کشور (فرودگاه‌های بین‌المللی و...) از طریق کلیه شعب ارزی بانک‌های ملی ایران، ملت و صادرات ایران در سراسر کشور نیز امکانپذیر می‌باشد. از این رو، فروش ارز مسافرتی توسط سایر صرافی‌ها و بانک‌های کشور مجاز نمی‌باشد.

۱۳. تمهیدات بانک مرکزی برای فروش ارز مسافرتی به متقاضیان (۳ شهریورماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، فروش ارز مسافرتی همچون گذشته در کلیه شعب ارزی بانک‌های ملی، ملت و صادرات در سراسر کشور امکانپذیر است. این گزارش همچنین می‌افزاید: در راستای رفاه و آسایش خاطر هموطنان عزیز، تمهیداتی اندیشیده شده است تا علاوه بر شعب یاد شده، شعب بانک‌ها و صرافی‌های مستقر در مبادی خروجی کشور (فرودگاه‌های بین‌المللی و...) نیز به متقاضیان ارز مسافرتی ارائه نمایند.

۱۴. تأسیس صرافی و شعبه توسط صرافی‌ها تا اطلاع ثانوی ممنوع است
(۲۲ شهریورماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در راستای ساماندهی صرافی‌ها و با توجه به اینکه ظرفیت تأسیس صرافی در بسیاری از استان‌ها تکمیل شده است و امکان صدور مجوز میسر نمی‌باشد، لذا رسیدگی به تقاضاهای واصله برای تأسیس صرافی تا اطلاع ثانوی متوقف شده است.

۱۵. خرید ارز مسافرتی در فرودگاه بین‌المللی حضرت امام خمینی (ره) (۵ مهرماه ۱۳۹۰)
روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: به منظور رفاه حال هموطنان عزیز، کماکان امکان خرید ارز مسافرتی در فرودگاه بین‌المللی حضرت امام خمینی (ره) فراهم است. گفتنی است از چندی پیش، فروش ارز مسافرتی علاوه بر شعب بانک‌های ملی، ملت و صادرات در سراسر ایران، در بانک‌ها و صرافی‌های مستقر در فرودگاه حضرت امام خمینی (ره) نیز امکانپذیر می‌باشد.

۱۶. شعب مرکزی بانک‌های دولتی و خصوصی مجاز به فروش ارز مسافرتی شدند
(۷ مهرماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی بخشنامه‌ای به کلیه بانک‌های دولتی و خصوصی اعلام کرد:

علاوه بر شعب ارزی بانک‌های ملی، ملت، صادرات در سراسر ایران و صرافی‌ها و بانک‌های مستقر در مبادی خروجی کشور (فرودگاه‌های بین‌المللی و...) شعب مرکزی سایر بانک‌ها نیز مجاز به فروش ارز مسافرتی می‌باشند.

برابر بخشنامه یاد شده که در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۷ به بانک‌ها ابلاغ گردیده است متقاضیان ارز مسافرتی می‌توانند برای تأمین ارز مورد نیاز خود به شعب مرکزی بانک‌ها نیز مراجعه کنند.

۱۷. بخشنامه بانک مرکزی در مورد فروش ارز مسافرتی (۱۲ مهرماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: به موجب بخشنامه اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این بانک، فروش ارز مسافرتی در هر سفر و برای هریک از مسافران هوایی به مقصد تمامی کشورها (به استثنای عراق و سوریه) مبلغ ۲,۰۰۰ دلار و برای مسافران زمینی، ریلی و

دریایی مبلغ ۵۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها می‌باشد.

در این بخشنامه همچنین آمده است: فروش ارز مسافرتی هوایی، زمینی، ریلی و دریایی کشورهای عراق و سوریه نیز ۵۰۰ دلار می‌باشد و فروش ارز مسافرتی برای ایرانیان مقیم خارج از کشور به میزان ۵۰ درصد مبالغ فوق خواهد بود.

۱۸. تأمین نیازهای ارزی کلیه متقاضیان خرید ارز اعم از واردکنندگان کالا و خدمات و سایر مشتریان بانکها (۲۵ مهرماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: کلیه متقاضیان خرید ارز اعم از واردکنندگان کالا و خدمات و سایر مشتریان بانکها که به موجب مقررات جاری ارزی کشور نیاز به خرید ارز از سیستم بانکی را دارند، می‌رساند، جهت خرید ارز با مراجعه به شعب ارزی کلیه بانکها می‌توانند نیازهای ارزی خود را در چارچوب مقررات سرزمین اصلی و یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور تأمین نمایند.

در این رابطه در صورت عدم اجابت نیاز ارزی متقاضیان، ادارات بین‌الملل کلیه بانکها و همچنین اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک آمادگی بررسی مکاتبات دریافتی را دارند.

۱۹. اهتمام جدی بانک مرکزی و شبکه بانکی بر رفع نیازهای ارزی کشور (۴ آبان‌ماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در پی نوسانات اخیر بازار ارز آقای «سید کمال سیدعلی» معاون ارزی بانک مرکزی میزبان جمعی از رسانه‌های گروهی بود. در زیر مهمترین محورهای این نشست را مرور می‌کنید:

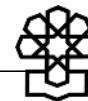
شرایط ارزی مناسب

در شرایط فعلی که تحریم‌های چندین ساله کشور ما به اوج خود رسیده است این مسئله باعث نشده است وقفه‌ای در امر انتقال ارز از بانک مرکزی به شبکه بانکی و از آنجا هم به تجار و بازرگانان پدید آید و خوشبختانه در کنار تأمین نیازهای اساسی کشور، تأمین ارز مسافری هم از قلم نیافتاده و بازار و فروشگاهها مملو از اجناس است. این امر نشان می‌دهد کشور از شرایط ارزی مناسبی برخوردار است.

حساسیت‌ها به افزایش نرخ ارز

بانک مرکزی باید نیاز ارزی تجار، نیاز مسافران و... را تأمین کند حتی تأمین کالاهای غیررسمی که مبلغش بالای ۱۵ میلیارد دلار است را هم تحت پوشش دارد.

بعضی از افراد تمایل دارند منابع ریالی خودشان را به ارز تبدیل کنند. این امر یک نیاز واهی ایجاد می‌کند، در این حال، یا باید بی‌حد و حصر ارز وارد بازار کنیم یا باید موضوع را مدیریت نمود و بانک مرکزی به راهکار دوم توجه دارد.

بانک مرکزی مجموعه مقرراتی را تهیه و تنظیم کرده است تا نیازهای واقعی ارز را مشخص سازد. بخشنامه اخیر، خطوط ریفاینانسی به میزان ۵ میلیارد دلار برای تجار و واردات تهیه شده است و در اصل مبلغ آن برای یک سال ۱۰ میلیارد دلار است چون این خطوط ۶ ماهه هستند.

۱۰ درصد هنگام گشایش اعتبار، ۱۰ درصد هنگام معامله اسناد و ۸۰ درصد با نرخ حداکثر ۳ درصد طی ۶ ماه بعد به سیستم بانکی پرداخت کند. ضمن اینکه اعتبار اسنادی یوزانس هم وجود دارد.

تسویه بدهی‌های کشور

با توجه به اینکه در سال‌های گذشته فاینانس‌هایی صورت گرفته و بدهی‌های ما هم در سطح ۳۰ الی ۴۰ میلیارد دلار بود، خوشبختانه با نظارت بانک مرکزی رقم بدهی‌ها اینک به سطح ۶ تا ۷ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده است.

آمادگی بخش ارزی برای حل مشکلات بازرگانان

ما می‌توانیم از ظرفیت بانک‌ها اعم از خصوصی و دولتی در امر توسعه تجارت و بازرگانی بهره بگیریم. خطوط ریفاینانس به همه بانک‌ها ابلاغ شده است. دو هفته گذشته بخشنامه‌ای صادر کردیم مبنی بر اینکه اگر تجار با مشکلاتی مواجه شده‌اند به اداره بین‌الملل بانک‌ها و در نهایت به اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی بانک مرکزی مراجعه کنند تا به مشکلات آنان رسیدگی و امکان ارائه خدمات به آنها فراهم شود.

تغییر سبب ارزی

پرتفوی ارزی ما شامل طلا، ارزهای بین‌المللی و اسکناس‌های نزد بانک مرکزی است و انتخاب ارزها به میزان استحکام آنها باز می‌گردد. اکنون یورو و دلار در وضعیت مشابهی قرار دارند ولی بازارهای نوظهوری همچون چین، هند، برزیل و روسیه کمابیش از این دو منطقه بهتر است گرچه آنها هم از تلاطم وضعیت بازارهای جهانی متأثر می‌شوند.

اختلاف قیمت دلار دولتی و آزاد

اگر فاصله میان این دو نرخ از میان برود، بسیاری از نابهنجاری‌ها از میان رخت برمی‌بندد. خیلی شفاف بگویم کسانی که از این وضعیت منتفع می‌شوند، تمایل دارند این اختلاف حفظ شود.

۲۰. دلایل ارائه ارز مسافرتی بر پایه نرخ بازار فرعی ارز (۱۰ آبان ماه ۱۳۹۰)

در راستای جلوگیری از اتلاف منابع ارزی و قطع دست سودجویان بخشنامه اخیر بانک مرکزی مبنی بر ارائه ارز مسافرتی بر پایه نرخ بازار فرعی ارز ابلاغ شد.

براساس اطلاعات واصله در ماه‌های گذشته و پس از آنکه اختلاف بین نرخ رسمی ارز با بازار غیررسمی زیاد شد، بانک مرکزی تصمیم گرفت با پیش‌بینی مکانیسم‌هایی، از سوءاستفاده برخی افراد سودجو و فرصت‌طلب جلوگیری نماید. به همین منظور ارائه ویزای کشور مقصد، بلیت مسافرت، اصل فیش پرداخت عوارض خروج از کشور، تعهد کتبی مسافر مبنی بر خرید ارز مسافرتی فقط از یک منبع را الزامی و به بانک‌ها اعلام نمود تا صفحه آخر گذرنامه و همچنین فیش پرداخت عوارض را به مهر «ارز مسافرتی پرداخت گردید» مهور نمایند. ولی متأسفانه علیرغم تمامی این پیش‌بینی‌ها بانک مرکزی از مبادی مختلف خصوصاً بانک‌ها مطلع شده بود که این افراد از طریق جعل، تقلب و همچنین انجام مسافرت‌های صوری حتی چندساعته نسبت به دریافت ارز مسافرتی اقدام می‌نمودند و حتی در این رابطه با توافقات قبلی درخصوص انتفاع طرفین از ارز مسافرتی دریافتی، از افرادی به‌صورت گروهی استفاده می‌کردند.

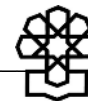
۲۱. نرخ ارز یکسان می‌شود (۲ آذرماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: یک هزار و یکصد و سی و یکمین جلسه شورای پول و اعتبار از ساعت ۱۶ لغایت ۲۰:۳۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۰/۹/۱ به ریاست آقای محمود بهمنی و با حضور کلیه اعضا در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تشکیل شد. در ابتدای این جلسه، گزارش جامعی از مسائل ارزی و اقدامات انجام شده و در شرف انجام به استحضار شورای محترم پول و اعتبار رسید و تصمیماتی در جهت مدیریت شناور و تک‌نرخ شدن ارز، حمایت از صادرات و کنترل واردات از طریق بخش بازرگانی اتخاذ شد.

۲۲. به‌کارگیری تمام ظرفیت‌ها برای ساماندهی بازار سکه و ارز (۱۰ آذرماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: از تمام ظرفیت‌های موجود برای ساماندهی بازار سکه و ارز استفاده خواهد شد.

براساس سیاست‌های متخذه توسط بانک مرکزی در جهت کاهش قیمت سکه بهار آزادی، قیمت تعیین شده هر قطعه سکه ازسوی این بانک از مبلغ ۵,۹۵۰,۰۰۰ ریال در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ به مبلغ ۵,۱۵۰,۰۰۰ ریال تا پایان روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ کاهش یافته است.

۲۳. دستورالعمل جدید ارزی به بانکها ابلاغ شد (۱۰ آذرماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه شماره ۲۱۳۹۶۱/ ۱۳۹۰ مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۰ به بانکهای ملی، توسعه صادرات، سپه، کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن، صادرات، ملت، تجارت و رفاه کارگران اعلام کرد: بانکهای مذکور مجاز به فروش ارز به ارزشهای رایج در شبکه بانکی کشور به هر میزان به نرخ فروش رسمی ارز در سرزمین اصلی به واردکنندگان کالا و خدمات در جهت مصارف آتی آنها به شرح ذیل می‌باشند:

۱. در زمان فروش ارز، حساب ارزی متقاضی به میزان ارز فروخته شده بستانکار گردد.
۲. وجوه ریالی ارزهای فروخته شده جهت خرید ارز باید تا پایان همان روز کاری به حساب بانک مرکزی واریز گردد.
۳. در صورت خرید ارز طبق بندهای «۱» و «۲» پس از ارائه مدارک لازم طبق مقررات جهت واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار اسنادی / ثبت سفارش برات اسنادی / حواله، در موقع پرداخت وجه، مراتب را به اداره بین‌الملل بانک مرکزی مبنی بر تأمین وجه مربوط، منعکس و همزمان حساب ارزی مشتری به همان میزان بدهکار گردد.
۴. ارزهای فروخته شده و واریزی به حسابهای ارزی واردکنندگان، قابل استفاده و برداشت توسط آن بانک و مشتری نبوده و صرفاً توسط خود صاحب حساب (بدون حق واگذاری و توکیل به غیر) جهت واردات کالا و خدمات براساس مقررات سرزمین اصلی قابل استفاده می‌باشد.
۵. استفاده از ارز فوق‌الاشاره منوط به نگهداری مبالغ مربوط به مدت حداقل ۶ ماه در حساب مشتری بوده و قبل از سررسید ۶ ماه، صرفاً امکان بازخرید ارز مذکور به نرخ روز فروش ارز به مشتری وجود خواهد داشت.

۲۴. مکانیسم پیشین تأمین ارز مورد نیاز واردکنندگان به قوت خود باقی است

(۱۲ آذرماه ۱۳۹۰)

صدور بخشنامه جدید ارزی بانک مرکزی مبنی بر الزام شماری از بانکها به فروش ارز مورد نیاز واردکنندگان کالا و خدمات، انعکاس وسیعی در سطح رسانه‌ها داشت.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در بخشنامه اخیر ارزی، هر زمان واردکنندگان کالا و خدمات قصد فروش ارز خریداری شده خود را داشته باشند، می‌توانند تمام و یا قسمتی از ارز خریداری شده را به بانک مربوطه بفروشند و در ازای آن ریال خود را دریافت کنند، لذا لازم به یادآوری است که تأمین ارز مورد نیاز واردکنندگان کالا و خدمات طبق مکانیسم قبلی به قوت

خود باقی و کماکان از طریق بانک‌ها انجام می‌شود. شایان ذکر است بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۱۰ طی بخشنامه‌ای به بانک‌های ملی، توسعه صادرات، سپه، کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن، صادرات، ملت، تجارت و رفاه کارگران مکانیسم تأمین ارز مورد نیاز واردکنندگان کالا و خدمات را به هر میزان ابلاغ کرد.

۲۵. فروش ارز نامحدود به واردکنندگان کالا و خدمات (۱۷ آذرماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۱۰ طی بخشنامه‌ای به ۱۰ بانک کشور، مکانیسم فروش ارزهای رایج در شبکه بانکی کشور را مشخص نموده و به واردکنندگان کالا و خدمات اطمینان داده که بانک‌های عامل موظف شدند ارز مورد تقاضای گروه مذکور را به هر میزان جهت مصارفی که در آینده خواهند داشت به فروش برسانند. در همین رابطه، بانک مرکزی پیرو بخشنامه فوق‌الذکر و همچنین بخشنامه شماره ۹۰/۲۱۸۳۷۷ مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۶ به بانک‌های ملی، توسعه صادرات، سپه، کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن، صادرات ایران، ملت، تجارت و رفاه کارگران اعلام کرد:

«بازخريد تمام يا قسمتی از ارزهای فروخته شده به متقاضیان، با نرخ خريد رسمی ارز در سرزمین اصلی در روز مراجعه متقاضی به آن بانک خواهد بود».

۲۶. دستورالعمل جدید فروش ارز مسافرتی ابلاغ شد (۱۴ دی ماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: این بانک طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به کلیه شعب ارزی بانک‌ها اعلام کرد:

فروش ارز مسافرتی برای هریک از مسافران هوایی به مقصد تمام کشورها (به‌استثنای عراق و سوریه که ۴۰۰ دلار است) به میزان ۱,۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و فروش ارز مسافرتی به مسافرین زمینی، ریلی و دریایی کلیه کشورها به میزان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها می‌باشد.

ضمناً در کلیه موارد فوق، فروش ارز مسافرتی به نرخ بازار فرعی و یکبار در سال صورت می‌گیرد. براساس این بخشنامه فروش ارز مسافرتی به مسافرین با سن قانونی کمتر از دو سال امکانپذیر نبوده و برای سنین ۲ تا ۱۲ سال به میزان ۵۰ درصد در هریک از حالات فوق خواهد بود. لازم به‌ذکر است فروش ارز مسافرتی به زائرین عمره مفرده، صرفاً از طریق بانک ملی ایران و با ارائه لیست مشخصات زائران که توسط دفاتر سازمان حج و زیارت تأیید شده باشد، بدون ارائه بلیت

و گذرنامه یکبار در سال و حداکثر تا سقف ۴۰۰ دلار به نرخ بازار فرعی و با رعایت شرایط سنی فوق‌الذکر امکانپذیر می‌باشد.

۲۷. راهکارهایی برای ساماندهی ارز در دست اشخاص (۲۹ دی ماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی طی نامه‌ای با اشاره به بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به کلیه بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه اعلام کرد؛ بانک‌ها مجازند که در صورت اظهار ارز به هر میزان توسط اشخاص با احراز هویت و ثبت دقیق و کامل اطلاعات متقاضی به یکی از طرق ذیل اقدام نماید:

- خرید ارز به نرخ بازار فرعی و فروش آن جهت مصارف ارزی آن بانک در چارچوب مجموعه مقررات ارزی به نرخ مزبور،

- افتتاح حساب ارزی بانک‌ها مکلفند ضمن اجتناب از اخذ هرگونه تعهد مبنی بر «پرداخت ارز در حد مقدرات و یا پرداخت معادل ریالی آن»، در صورت تقاضای برداشت اصل سپرده از حساب ارزی، نسبت به پرداخت عین ارز به متقاضی اقدام نماید.

تبصره - سود متعلقه به حساب‌های ارزی مزبور، در سررسید به صورت ارزی و قبل از سررسید، به صورت ریالی و به نرخ بازار فرعی قابل پرداخت می‌باشد.
کلیه حساب‌های ارزی مفتوحه تا قبل از صدور این بخشنامه، مشمول ضوابط مندرج در قسمت «ج» از بخش سوم مجموعه مقررات ارزی بوده و تمدید سررسید حساب‌های ارزی قبلی تابع مقررات جدید و با رعایت تبصره این بخشنامه امکانپذیر خواهد بود.

۲۸. الزامات ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی - ریالی به بانک‌ها ابلاغ شد (۱ بهمن ماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی بخشنامه‌ای «الزامات ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی - ریالی» موضوع تصویبنامه یک هزار و یکصدوسی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار را جهت اجرا به کلیه بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه ابلاغ کرد.

شایان ذکر است با ابلاغ این دستورالعمل، مصوبه یک هزار و یکصدوسی‌امین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۶ شورای پول و اعتبار موضوع بخشنامه مذکور ملغی اعلام شد.

۲۹. مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی به بانک‌ها ابلاغ شد (۵ بهمن ماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی بخشنامه‌ای به بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه «مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی» مصوب یک هزار و یکصد و پنجمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ را جهت اجرا ابلاغ کرد.

شایان ذکر است با ابلاغ مقررات مذکور، مصوبه سیزدهمین جلسه مورخ ۱۳۳۹/۱۱/۲۳ شورای پول و اعتبار در رابطه با عملیات مجاز بانکی، ملغی می‌گردد:

«ماده (۳) - چنانچه هریک از فعالیت‌های زیر در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه توسط بانک انجام شود،

عملیات بانکی محسوب می‌گردد:

(۳-۹) - انجام عملیات ارزی نظیر خرید و فروش ارز، انتقال ارز، دریافت و اعطای تسهیلات

ارزی، صدور حوالجات ارزی و....

(۳-۱۲) - انتشار یا عرضه اوراق مشارکت ریالی و ارزی در داخل و خارج از کشور و...»

۳۰. بخشنامه بانک مرکزی به صرافان سراسر کشور (۶ بهمن ماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک طی بخشنامه‌ای به صرافان سراسر کشور اعلام کرد، در راستای اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۸، صرافان سراسر کشور مجازند با در نظر گرفتن هزینه‌های مربوط به نقل و انتقالات ارزی (حواله)، نرخ فروش ارز را حداکثر به میزان ۲ درصد بالاتر از نرخ مرجع بانک مرکزی تعیین کنند.

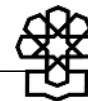
ضمناً نرخ فروش نقدی ارز به صورت اسکناس نیز با در نظر گرفتن هزینه‌های تأمین

اسکناس، حداکثر به میزان یک درصد بالاتر از نرخ مرجع این بانک خواهد بود.

صرافان سراسر کشور مکلفند، نسبت به ثبت دقیق اطلاعات مربوط به حواله، اسکناس و هزینه‌های مربوطه در سامانه سنا اقدام کرده، همچنین نرخ خرید و فروش ارز با شرایط فوق‌الذکر را به‌طور روزانه در تابلوی صرافی درج کنند.

در دستورالعمل یاد شده تأکید شده است صرافانی که بخشنامه ابلاغی این بانک را از تاریخ

۱۳۹۰/۱۱/۸ رعایت نکنند، مسئولیت آن متوجه صرافی خواهد بود.

۳۱. دستورالعمل جدید فروش ارز مسافرتی ابلاغ شد (۸ بهمن ماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه‌ای به کلیه شعب ارزی بانک‌های ملی ایران و ملت اعلام کرد: شعب ارزی بانک‌های ملی و ملت برای فروش ارز مسافرتی ضمن رعایت کامل مقررات ارزی، پس از دریافت معادل ریالی مربوطه، به جای پرداخت ارز به متقاضی نسبت به صدور سند حسابداری و یا رسید که در متن آن مبلغ، نام متقاضی، کد ملی، شماره پاسپورت و سایر اطلاعات مرتبط درج شده باشد، اقدام نموده و سند حسابداری / رسید که مهور به مهر و امضای شعبه می‌باشد را به متقاضی تحویل نمایند.

۳۲. تمهیدات بانک مرکزی در راستای یکسان‌سازی نرخ ارز (۹ بهمن ماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران این بانک با توجه به سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز ترتیبات خرید و فروش ارز را به شرح ذیل جهت اجرا به کلیه شعب ارزی بانکها ابلاغ کرد:

۱. از تاریخ شنبه ۱۳۹۰/۱۱/۸ سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز اعمال می‌شود. در این راستا فروش ارز به بانکها صرفاً به نرخ رسمی (مرجع) بانک مرکزی خواهد بود، لذا نرخ بازار فرعی از مکانیسم فروش ارز حذف خواهد شد. بدیهی است کلیه مصارف ارزی که طبق مقررات به نرخ بازار فرعی تعیین می‌گردید با نرخ رسمی اعلامی از سوی بانک مرکزی تأمین خواهد شد.

۲. نرخ رسمی (مرجع) بانک مرکزی برای هر دلار آمریکا از روز شنبه ۱۳۹۰/۱۱/۸ در سطح ۱۲,۲۶۰ ریال تعیین و کلیه نیازهای ارزی بانکها در چارچوب مقررات و بخشنامه‌های این بانک صرفاً با نرخ رسمی (مرجع) تأمین خواهد شد.

۳. ارز مسافرتی براساس بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۵ بانک مرکزی در فرودگاه حضرت امام خمینی (ره) به مسافر تحویل داده می‌شود. در مورد فرودگاه‌های بین‌المللی اصفهان، شیراز، تبریز، مشهد، بندرعباس و همچنین سایر مبادی خروجی کشور حداکثر تا آخر هفته آینده هماهنگی‌های لازم جهت اقدام مشابه به عمل خواهد آمد.

۴. براساس مقررات ارزی این بانک، خرید ارز از مسافری خارج از کشور (اعم از ایرانی و خارجی) در بانک‌های مستقر در فرودگاه‌های بین‌المللی نیز علاوه بر شعب ارزی بانکها در سراسر کشور صورت می‌گیرد.

بدیهی است در این خصوص نرخ مندرج در تابلوی بانک‌های فوق که براساس نرخ مرجع بانک مرکزی تعیین شده است، ملاک عمل خرید و فروش ارز قرار می‌گیرد.

۳۳. دستورالعمل جدید فروش ارز مسافرتی (۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پیرو بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۶ در خصوص فروش ارز مسافرتی (موضوع بند «۱» از قسمت «ب» بخشنامه شماره ۱۰۲۹/۶۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲) اعلام کرد:

۱. فروش ارز مسافرتی برای هریک از مسافران هوایی (به استثنای سوریه، عراق، آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان، امارات متحده عربی و عربستان سعودی) به مقصد کشورهای ترکیه، ترکمنستان، کویت، قطر، بحرین و عمان به میزان ۱,۰۰۰ دلار و یا معادل آن به سایر ارزها و در مورد سایر کشورها به میزان ۱,۵۰۰ دلار به نرخ رسمی (مرجع) خواهد بود.
۲. فروش ارز مسافرتی به هریک از مسافران هوایی به مقصد کشورهای آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان و امارات متحده عربی به میزان ۴۰۰ دلار و یا معادل آن به سایر ارزها به نرخ رسمی (مرجع) خواهد بود.
۳. مسافرانی که قبلاً از ارز مسافرتی هوایی استفاده کرده‌اند، می‌توانند در دو نوبت از ارز مسافرتی بابت سفر به سوریه، عراق یا عربستان (عمره مفرده) استفاده کنند. بدیهی است فروش ارز مسافرتی هوایی به مسافرانی که دو نوبت از ارز مسافرتی مربوط به سوریه، عراق یا عربستان (عمره مفرده) استفاده کرده‌اند، نیز مجاز خواهد بود.

۳۴. پرتال ارزی رونمایی شد (۱۹ بهمن ماه ۱۳۹۰)

با حضور رئیس کل بانک مرکزی، وزیر اقتصاد، نفت، اطلاعات و نمایندگان برخی از دستگاه‌های اجرایی «پرتال ارزی» بانک مرکزی رونمایی شد.

گفتنی است این پرتال دارای هشت سامانه به شرح زیر است:

- سامانه مدیریت کدها،
- نمایش اطلاعات گواهی ثبت آماری،
- مشاهده روزانه نرخ ارز،
- نمایش ثبت سفارشات بازرگانی،
- مدیریت تسهیلات حساب ذخیره ارز،
- نمایش اطلاعات گمرک و ترخیص کالا،
- مدیریت دریافت و پرداخت ارز،
- نمایش اطلاعات اعتبارات و بروات اسنادی.

۳۵. پرداخت وجه ریالی در شعب ارزی سطح شهر، تحویل ارز در مبادی خروجی فرودگاهها (۲۷ بهمن ماه ۱۳۹۰)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: هموطنان عزیز که عازم مسافرت خارج از کشور هستند، می‌توانند ارز مورد نیاز خود را از شعب بانک‌های مستقر در مبادی خروجی فرودگاه‌ها تهیه کنند. این گزارش می‌افزاید. متقاضیان دریافت ارز مسافرتی پس از پرداخت معادل ریالی ارز مورد نیاز خود به شعب ارزی بانک‌های ملی و ملت در سطح شهر و دریافت سند حسابداری و یا رسید مربوطه به شعبه بانک‌های یاد شده مستقر در مبادی خروجی فرودگاه (پس از گیت خروجی) مراجعه و در مقابل ارائه سند حسابداری و یا رسید، نسبت به دریافت ارز مسافری خود اقدام نمایند.

۳۶. فاز اول سامانه پرتال ارزی به بهره‌برداری رسید (۸ اسفندماه ۱۳۹۰)

سامانه پرتال ارزی از دو سال پیش به اهتمام اداره مهندسی نرم‌افزار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت مدیریت بهینه بازار ارز و کالا طراحی و در بهمن‌ماه سال جاری به بهره‌برداری رسید. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، شاهرخ ادیب معاون اداره مهندسی نرم‌افزار بانک مرکزی با بیان این مطلب که تمام مراحل طراحی و اجرای این سامانه از ابتدا با تلاش بی‌وقفه همکاران این اداره در مدت‌زمان دو سال صورت گرفته است، بیان کرد: این پروژه یک کار ملی و فراسازمانی است و در فاز اول آن که مورد بهره‌برداری قرار گرفت، واردات کالا، دریافت و پرداخت ارزی به صورت دقیق مورد رصد قرار می‌گیرند و در تلاش هستیم، فاز دوم آنکه مربوط به صادرات کالا خواهد بود، در آینده نزدیک به بهره‌برداری برسد.

۳۷. انجام به موقع درخواست متقاضیان واردات کالا و خدمت (۹ اسفندماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، این بانک در راستای انجام به موقع درخواست متقاضیان واردات کالا و خدمت، طی بخشنامه‌ای به کلیه شعب ارزی، موارد زیر را ابلاغ کرد:

۱. شعب ارزی بانک‌ها موظف هستند کلیه ثبت سفارشات ارائه شده از سوی واردکنندگان را دریافت و پس از احراز شرایط آنها در اسرع وقت نسبت به گشایش اعتبار اسنادی، ثبت سفارش برات اسنادی و یا حواله اقدام نماید.

بدیهی است به محض اعلام بانک عامل، ارز مربوطه توسط اداره بین‌الملل بانک مرکزی تأمین خواهد شد.

ضمناً مقرر گردید درخصوص کالاهای اساسی، اولویت خاص مد نظر قرار گیرد.

۲. صادرکنندگان می‌توانند از محل ارز حاصل از صادرات خود نسبت به واردات کالا و خدمت اقدام نمایند. در این راستا، شعب ارزی بانک‌ها موظف هستند در چارچوب مقررات مربوطه نسبت به گشایش اعتبار اسنادی، ثبت سفارش برات اسنادی و یا حواله اقدام نمایند.

۳۸. ممنوعیت اعطای وام به صرافی‌ها برای خرید ارز و سکه (۱۷ اسفندماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه‌ای به کلیه بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک و مؤسسه اعتباری توسعه اعلام کرد: «اعطای هرگونه تسهیلات (اعم از ارزی و ریالی) توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به صرافی‌ها در رابطه با خرید و فروش ارز و مسکوکات طلا» ممنوع است.

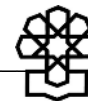
۳۹. تأمین نیازهای ارزی متفرقه متقاضیان از طریق صرافی‌های مجاز (۲۳ اسفندماه ۱۳۹۰)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به‌منظور تأمین نیازهای ارزی متفرقه متقاضیان، جلسه‌ای با کانون صرافی‌ها در بانک مرکزی تشکیل شد.

به صرافی‌های مجاز که مجوز خود را از بانک مرکزی اخذ نموده‌اند اجازه داده شد تا رأساً نسبت به خرید و فروش ارز و تأمین نیازهای مشتریان براساس مکانیسم عرضه و تقاضای بازار در مقابل صدور فاکتور اقدام نمایند. بدیهی است خرید و فروش ارز توسط صرافی‌های مجاز در سامانه اطلاعات بانک مرکزی (سنا) ثبت خواهد شد. ضمناً دانشجویان و مسافران برای تأمین ارز مورد نیاز می‌توانند به بانک‌های عامل مراجعه و بانک‌ها موظفند بلافاصله ارز مورد نیاز آنان را در اختیارشان قرار دهند در صورت تخلف مراتب را به بانک مرکزی، بخش نظارت منعکس نمایند.

۴۰. دستورالعمل خرید و فروش ارز توسط صرافی‌های مجاز (۲۸ اسفندماه ۱۳۹۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل خرید و فروش ارز توسط صرافی‌های مجاز را اعلام کرد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، به‌منظور تأمین نیازهای متقاضیان اعم از مسافران، دانشجویان، بیماران، واردکنندگان و صادرکنندگان به مبادلات ارزی از تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ به کلیه صرافی‌های دارای مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مجهز به سامانه سنا اجازه داده می‌شود تا نسبت به خرید و فروش ارز با نرخ توافقی اقدام کنند.

۴۱. تصمیمات کمیسیون ارز در خصوص ارز مسافرتی (۵ فروردین ماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تصمیمات کمیسیون ارز در خصوص فروش ارز مسافرتی به ایرانیان مقیم خارج از کشور، میزان ارز مسافرتی به مقصد کشورهای آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان، امارات متحده عربی، لبنان، عراق، سوریه و عربستان، فروش ارز مسافرتی صرفاً به زائرین عتبات عالیات که از طریق کاروان‌های تحت پوشش سازمان حج و زیارت اعزام می‌شوند و... به شرح زیر به اطلاع هموطنان گرامی می‌رسد:

میزان ارز مسافرتی با توجه به مقصد و نحوه سفر

سفرهای هوایی

۱. به مقصد کشورهای ترکیه، ترکمنستان، کویت، قطر، بحرین و عمان به میزان ۱,۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال.
۲. به مقصد کشورهای آذربایجان، ارمنستان، پاکستان، افغانستان، امارات متحده عربی و لبنان به میزان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال.
۳. به مقصد کشورهای عراق، سوریه و عربستان «عمره مفرده» به میزان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و دو نوبت در سال.
۴. به مقصد سایر کشورها به میزان ۱,۵۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال.

سفرهای زمینی، ریلی و دریایی

۱. به مقصد کشورهای عراق، سوریه و عربستان «عمره مفرده» به میزان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و دو نوبت در سال.
۲. به مقصد سایر کشورها به میزان ۴۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها و یکبار در سال.

۴۲. کاهش نرخ سود تسهیلات صادراتی (۱۰ تیرماه ۱۳۹۱)

رئیس کل بانک مرکزی در همایش روز ملی صنعت و معدن که با حضور معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت و فعالان بخش تولید و صنعت برگزار شد از کاهش نرخ سود تسهیلات صادراتی خبر داد. دکتر بهمنی با اشاره به کاهش نرخ سود تسهیلات صادراتی تأکید کرد: چندی قبل ۲ درصد سهم سود تسهیلات صادراتی را کاهش دادیم که به اشتباه، کاهش سهم سود صنعت قید شده و به دنبال این هستیم که با اصلاح ساختار، نرخ تسهیلات را نیز کاهش دهیم.

۴۳. اختصاص ارز به کالاهای در اولویت اول تا پنجم صورت می‌پذیرد (۲۶ تیرماه ۱۳۹۱)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پی تغییرات انجام شده در اوراق ثبت سفارشات صادره توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به بانک‌های عامل اعلام کرد:

بانک‌های عامل صرفاً درخصوص کالاهایی که براساس تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت در اولویت اول تا پنجم قرار دارند، با رعایت کامل مفاد مجموعه مقررات ارزی و سایر ضوابط مربوطه و با قائل شدن حق تقدم به ترتیب اولویت‌های مورد بحث، نسبت به گشایش اعتبار اسنادی، ثبت برات اسنادی و یا حواله به نرخ رسمی اقدام نمایند.

همچنین در رابطه با ثبت سفارش‌هایی که قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ صادر شده نیز اعلام شده است. چنانچه اوراق مذکور به بانک‌های عامل ارائه و تاکنون هیچ‌گونه وجهی بابت تمام و یا قسمتی از ثبت سفارش‌های مربوطه از متقاضی دریافت نگردیده، اوراق یاد شده قابل اقدام نبوده و متقاضیان می‌توانند جهت تعیین گروه کالا و صدور مجوز جایگزین جدید به استان محل صدور ثبت سفارش مورد نظر مراجعه کنند.

۴۴. ابلاغ بخشنامه فروش ارز مسافرتی به بانک‌ها (۷ مردادماه ۱۳۹۱)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه‌ای به مدیریت امور بین‌الملل شبکه بانکی، حذف ارز مسافرتی به غیر از عتبات عالیات، سوریه و عمره مفرده را ابلاغ کرد.

در این بخشنامه آمده است:

۱. فروش ارز مسافرتی هوایی، زمینی، ریلی و دریایی به مقصد کلیه کشورها به استثنای کشورهای عراق (عتبات عالیات)، سوریه و عربستان سعودی (عمره مفرده) مجاز نمی‌باشد.
۲. فروش ارز مسافرتی به مقصد عراق (عتبات عالیات) به مبلغ ۲۰۰ دلار، سوریه ۲۰۰ دلار و عربستان سعودی (عمره مفرده) ۲۰۰ دلار و مجموعاً یک‌بار در سال با رعایت سایر ضوابط مندرج در بند «۱» از قسمت «ب» بخش سوم مجموعه مقررات ارزی امکانپذیر خواهد بود.
۳. فروش ارز مسافرتی به مسافری با سن قانونی کمتر از ۱۲ سال امکانپذیر نمی‌باشد.
۴. فروش ارز به بیماران و همچنین دانشجویان کماکان به قوت خود باقی است.

۴۵. اختصاص ارز به کالاهای وارداتی اولویت اول و دوم بدون قید / کالاهای اولویت

سوم تا پنجم با قید عبارت ارز مرجع (۸ مردادماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در این بخشنامه آمده است:

پیرو نامه عمومی شماره ۹۱/۱۰۳۱۲۱ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۲ درخصوص اولویت‌بندی کالاهای وارداتی در قالب گروه‌های اول تا پنجم به اطلاع می‌رساند آن بانک باید پس از دریافت اوراق ثبت سفارش صادره توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صرفاً درخصوص اولویت‌های (گروه‌های) اول و دوم نسبت به گشایش اعتبار اسنادی، ثبت برات اسنادی و یا انجام حواله به نرخ رسمی و با قائل شدن حق تقدم به ترتیب اولویت‌های مذکور با رعایت کامل مفاد مجموعه مقررات ارزی و سایر ضوابط مربوطه اقدام نمایند.

لازم به ذکر است در رابطه با اولویت‌های (گروه‌های) سوم، چهارم و پنجم صرفاً در مواقعی که در اوراق مذکور عبارت «ارز مرجع» درج شده باشد، آن بانک مجاز به اقدام می‌باشد. ضمناً درخصوص کلیه ثبت سفارش‌های صادره مربوط به قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۵/۳ اضافه می‌نماید، در صورتی که اوراق مذکور به آن بانک ارائه و تاکنون هیچ‌گونه وجهی بابت تمام و یا قسمتی از ثبت سفارش‌های مربوطه از متقاضی دریافت شده است، اوراق فوق‌الذکر قابل اقدام نبوده و متقاضیان می‌توانند جهت تعیین گروه کالا و صدور مجوز جایگزین جدید به استان محل صدور ثبت سفارش خود مراجعه نمایند. شایان ذکر است سایر مفاد نامه پیروی فوق‌الذکر کان‌لم‌یکن تلقی می‌گردد.

۴۶. بخشنامه جدید ارزی (۲۵ مردادماه ۱۳۹۱)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی بخشنامه‌ای پیرو نامه عمومی شماره ۹۱/۱۱۴۵۳۵ مورخ ۱۳۹۱/۵/۳ و با توجه به توافقات به عمل آمده با وزارت صنعت، معدن و تجارت به مدیریت امور بین‌الملل شبکه بانکی کشور اعلام کرد:

- کلیه ثبت سفارش‌هایی که قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر شده و تاکنون تعیین گروه (اولویت) نگردیده‌اند، باید جهت تعیین گروه کالایی (اولویت‌بندی) به وزارت مذکور مراجعه کنند.

- کلیه ثبت سفارش‌هایی که از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ الی ۱۳۹۱/۵/۲ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر و گروه کالایی (اولویت‌بندی) آنها اول تا پنجم می‌باشد، ازسوی آن بانک قابل پذیرش بوده و نیازی به مراجعه متقاضی به وزارت مذکور جهت تعیین گروه (اولویت) نمی‌باشد.

- در مواردی که نیاز به کنترل اصالت اوراق ثبت سفارش به لحاظ گروه کالایی (اولویت‌بندی) می‌باشد، آن بانک می‌تواند به سامانه پرتال ارزی مراجعه نماید. شایان ذکر است، سایر مفاد نامه عمومی پیروی صدرالذکر کماکان به قوت خود باقی است.

۴۷. ارز لازم جهت ورود کالاهای اساسی همچنان پرداخت می‌شود (۲۷ شهریورماه ۱۳۹۱) بانک مرکزی کماکان ارز لازم جهت ورود کالاهای اساسی و استراتژیک مورد نیاز کشور که براساس اوراق ثبت سفارشات صادره از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در گروه‌های کالایی «اول و دوم» قرار گرفته‌اند را به نرخ مرجع تأمین کرده و مراتب طی بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره به نظام بانکی کشور نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

شایان ذکر است به بانک‌های عامل تکلیف گردیده است تا ارز تخصیص‌یافته به نرخ مرجع جهت ورود کالاهای اساسی و ضروری انتقال یافته و این مهم از سوی حوزه نظارتی بانک در بازرسی‌های دوره‌ای مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. ضمناً درخصوص حساب‌های ارزی اشخاص نیز لازم به یادآوری است بانک مرکزی بانک‌های عامل را موظف نموده است تا در صورت تقاضای برداشت از موجودی حساب‌های ارزی مفتوحه به‌صورت اسکناس (فیزیکی) نسبت به پرداخت عین ارز ارائه شده به مشتریان اقدام نمایند.

اضافه می‌گردد سود متعلقه به حساب‌های مورد نظر نیز (وفق بخشنامه) متناسب با بازدهی به‌کارگیری منابع مزبور توسط بانک‌های عامل به‌صورت ارزی قابل پرداخت می‌باشد.

۴۸. تأمین ارز مورد نیاز بخش تولید و صنعت از محل منابع درآمدهای نفتی و صندوق توسعه (۲۸ شهریورماه ۱۳۹۱)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پیرو اطلاعیه مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۷ این بانک درخصوص پرداخت ارز جهت ورود کالاهای اساسی و استراتژیک مورد نیاز کشور به اطلاع می‌رساند:

کالاهای اساسی اولویت‌های اول و دوم کماکان به نرخ مرجع از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأمین می‌گردد و به‌زودی تأمین ارز مورد نیاز بخش تولید و صنعت نیز از محل منابع درآمدهای نفتی و صندوق توسعه قابل تأمین می‌باشد. این اقدام بانک مرکزی در راستای اجرای بند «۲۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مجلس محترم شورای اسلامی و همچنین تشویق صادرکنندگان غیرنفتی و دارندگان ارز جهت عرضه ارز در بازار به‌منظور حمایت از تولید و صنعت علاوه بر ارز بانک مرکزی می‌باشد. شایان ذکر است تصمیم فوق در جهت اجرایی کردن توافق مشترک دولت و مجلس برای ساماندهی بازار ارز اتخاذ شده است.

۴۹. کارگروه تخصیص ارز برای واردات کالا در بانک مرکزی تشکیل شد (۳۰ شهریورماه ۱۳۹۱) این کارگروه درخصوص بررسی و تأیید ثبت سفارش کالاها با اولویتهای علاوه بر ۱ و ۲ جهت تخصیص ارز از محل منابع درآمدهای نفتی، صندوق توسعه و صادرکنندگان آغاز به کار کرد. کارگروه یاد شده براساس توافق مشترک دولت و مجلس برای ساماندهی بازار ارز و در راستای اجرای بند «۲۷» قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مجلس محترم شورای اسلامی تشکیل و تحت مدیریت و نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران آغاز به کار کرده است. شایان ذکر است ارز مورد نیاز کالاهای اساسی (اولویتهای اول و دوم) کماکان به نرخ مرجع ازسوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأمین می‌گردد.

۵۰. «اتاق ملاقات دارندگان و متقاضیان ارز» سوم مهرماه اجرایی می‌شود (۲ مهرماه ۱۳۹۱) به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛ دکتر بهمنی ضمن بازدید از اتاق ملاقات دارندگان و متقاضیان ارز در وزارت صنعت، معدن و تجارت در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱، این طرح را بسیار خوب و سودمند ارزیابی کرد و گفت: این طرح از روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۱/۷/۳ به صورت یکپارچه و سراسری اجرایی خواهد شد. وی درخصوص سازوکار این اتاق گفت: اولویتهای ۳ به بعد، قرار است با نرخ ۲ درصد زیر قیمت بازار ارز دریافت کنند و مبنای تعیین نرخ، میانگین بازار ارز است.

رئیس شورای پول و اعتبار با بیان این نکته که ارز تخصیص یافته به گشایش کنندگان در این اتاق مربوط به دولت و بانک مرکزی نیست، عنوان کرد. بخشی از این ارز متعلق به صادرکنندگان، پتروشیمی و بخشی دیگر مربوط به صندوق توسعه ملی است که آن را در اختیار بانک مرکزی قرار می‌دهد تا به متقاضیان تخصیص یابد. رئیس کل بانک مرکزی درخصوص میزان ارز تخصیص یافته به متقاضیان گفت: اولویتهای ۳ به بعد به هر میزان افزایش پیدا کند، ارز در اختیارشان قرار خواهیم داد و امیدواریم با این روند، کاهش تقاضا در بازار آزاد آغاز شود و قیمت ارز کاهش یابد.

۵۱. نرخ ارز غیرمرجع در مرکز مبادلات ارزی اعلام شد (۴ مهرماه ۱۳۹۱) به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی؛ این بانک طی اطلاعیه‌های قبلی تأکید نمود، اولویتهای اعلام شده ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌توانند از ارز موجود در این بازار استفاده کنند. این گزارش می‌افزاید: مرکز مبادلات ارزی از ساعات آغازین صبح امروز پذیرای واردکنندگان کالا با اولویتهای ۳، ۴ و ۵ متقاضی دریافت ارز بوده است. متقاضیان ارز با اولویتهای یاد شده باید با در دست داشتن فرم ثبت سفارش به مرکز مبادلات ارزی مراجعه نمایند.

جدول ۱. نرخ ارز غیرمرجع در مرکز مبادلات ارزی در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴

ردیف	ارز	نرخ (ریال)
۱	دلار	۲۳,۶۲۲
۲	یورو	۳۰,۵۵۹
۳	درهم	۶,۴۳۱
۴	لیر	۱۳,۱۴۷
۵	روبل	۷۵۸
۶	روپیه	۴۲۲
۷	یوان	۳,۷۴۸
۸	ین	۳۰۴
۹	وون کره	۲۱

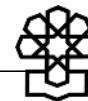
۵۲. نرخ ارز غیرمرجع روز جاری در مرکز مبادلات ارزی (۵ مهرماه ۱۳۹۱)

مرکز مبادلات ارزی سومین روز کاری خود را امروز مورخ ۱۳۹۱/۷/۵ در محل وزارت صنعت، معدن و تجارت و با حضور دست‌اندرکاران دستگاه‌های ذیربط آغاز کرد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی؛ این بانک طی اطلاعیه‌های قبلی اعلام کرد همزمان با آغاز به‌کار مرکز مبادلات ارزی، علاوه بر ارز مرجع، نرخ ارز غیرمرجع را نیز به‌طور روزانه از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی بانک اطلاع‌رسانی خواهد کرد. در همین راستا، نرخ ارز غیرمرجع امروز از سوی بانک مرکزی محاسبه و به‌شرح ذیل اعلام می‌گردد:

جدول ۲. نرخ ارز غیرمرجع در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۵

ردیف	ارز	نرخ
۱	دلار	۲۳,۸۶۰
۲	یورو	۳۰,۷۱۴
۳	درهم	۶,۴۹۶
۴	لیر	۱۳,۳۰۴
۵	روبل	۷۶۵
۶	روپیه	۴۴۵
۷	یوان	۳,۷۸۳
۸	ین	۳۰۷
۹	وون کره	۲۱

۵۳. فروش ارز به دانشجویان بورسیه و بیماران دارای تأییدیه شورای عالی پزشکی به نرخ مرجع خواهد بود (۵ مهرماه ۱۳۹۱)

روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، با توجه به تصمیمات اتخاذ شده درخصوص مقررات خرید و فروش ارز موارد ذیل را به اطلاع هموطنان عزیز می‌رساند:

۱. فروش ارز به نرخ مرجع کماکان برای دانشجویان بورسیه (مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و پزشکی) همچنین بیماران دارای تأییدیه شورای عالی پزشکی و زائرین حج تمتع ۱۳۹۱ امکانپذیر خواهد بود.

۲. کلیه بانکها مجاز هستند ارز متقاضیان را (اعم از حواله و اسکناس) به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) که روزانه توسط اداره بین‌الملل بانک مرکزی اعلام می‌شود خریداری نمایند.

۳. کلیه بانکهای عامل می‌توانند ارزهای خریداری شده به شرح بند «۲» فوق را به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) به علاوه یک درصد (با احتساب کارمزد بابت مصارف خدماتی به استثنای ارز مسافرتی) و در چارچوب مقررات به فروش برسانند.

۴. مسافران خارج از کشور می‌توانند ارز مسافرتی مورد نیاز خود را به نرخ غیرمرجع (مبادله‌ای) به علاوه یک درصد (با احتساب کارمزد) در چارچوب مقررات، از بانکهای ملی ایران یا ملت تأمین نمایند.

۵۴. نرخ غیرمرجع اسعار اعلام شد (۶ مهرماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، این مرکز از ساعات آغازین صبح امروز پذیرای واردکنندگان کالا با اولویتهای ۳، ۴ و ۵ متقاضی دریافت ارز بوده است.

در راستای اجرای طرح ایجاد مرکز مبادلات ارزی، نرخ ارز غیرمرجع از سوی بانک مرکزی محاسبه و به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

جدول ۳. نرخ ارز غیرمرجع در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۶

ردیف	ارز	نرخ (ریال)
۱	دلار	۲۳,۹۲۷
۲	یورو	۳۰,۸۱۴
۳	درهم	۶,۵۱۴
۴	لیر ترکیه	۱۳۳۵۷
۵	روبل	۷۶۴
۶	روپیه	۴۴۸
۷	یوان	۳,۷۹۵
۸	یکصدین	۳۰,۸۰۰
۹	یک هزار وون کره	۲۱,۰۰۰

۵۵. مرکز مبادلات ارزی به تقاضاهای واقعی پاسخ می‌دهد (۸ مهرماه ۱۳۹۱)

فعالیت مرکز مبادلات ارزی از فشار بر بازار آزاد خواهد کاست.

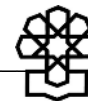
به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛ کیانی‌راد درخصوص تأثیر بازار مبادلات ارز بر بازار ارز بیان کرد: باید اجازه داد مدتی از فعالیت مرکز مبادلات ارزی بگذرد تا به تقاضاهای واقعی پاسخ داده شود و فشار بر بازار آزاد از این نظر، کاسته شود. در این صورت، دلیلی برای افزایش نرخ ارز وجود ندارد. معاون ارزی بانک مرکزی درباره نحوه محاسبه نرخ ارز در این مرکز گفت: پس از در نظر گرفتن سبیدی از ارزهای معامله شده در صرافی‌های مجاز، نرخ اولیه به دست می‌آید و پس از کسر کارمزد، ۲ درصد از این رقم کاسته می‌شود و در نهایت، نرخ ارز غیرمرجع (مبادله‌ای) به دست می‌آید.

۵۶. مقاومت بازار ارز خواهد شکست (۸ مهرماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی؛ رئیس شورای پول و اعتبار درخصوص تأثیر مرکز مبادلات بر بازار ارز بیان داشت: بازار تاحدودی در حال مقاومت است ولی قطعاً به زودی این مقاومت درهم خواهد شکست چون ما با پشتوانه ارزی قوی وارد این مرکز شده‌ایم.

۵۷. خدمات‌رسانی به عرضه‌کنندگان و متقاضیان ارز در سراسر کشور (۹ مهرماه ۱۳۹۱)

به‌منظور رفاه حال متقاضیان ارز، از روز جاری (۹ مهرماه)، کلیه عملیات مربوط به عرضه و تقاضای ارز در مرکز مبادلات ارزی به سیستم بانکی سراسر کشور توسعه یافت.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، با اجرای فاز دوم طرح مبادلات ارزی، واردکنندگان کالا با اولویت‌های ۳ تا ۵ می‌توانند پس از ثبت سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت، برای انجام فرآیند تخصیص ارز رأساً به شعب ارزی بانک‌های عامل خود در سراسر کشور مراجعه کنند و کلیه اطلاعات از آن پس به مرکز مبادلات ارزی منعکس خواهد شد.

با توجه به این تصمیم، متقاضیان در تهران و شهرستان‌ها نیازی به مراجعه حضوری به مرکز مبادلات ارزی نخواهند داشت.

۵۸. معاون ارزی: نیازی به مراجعه حضوری نیست (۱۰ مهرماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در این بازدید، دکتر غضنفری از نزدیک به سؤالات مراجعه‌کنندگان پاسخ داد و از روند فعالیت مرکز مبادلات ارزی ابراز رضایت کردند.

براساس این گزارش، معاون ارزی بانک مرکزی از عدم نیاز مراجعه حضوری متقاضیان به مرکز مبادلات ارزی خبر داد و افزود: نیازی به مراجعه حضوری به مرکز نیست و متقاضیان ارز می‌توانند با مراجعه به کلیه شعب ارزی بانک‌ها، نیازهای ارزی خود را مرتفع نمایند.

۵۹. سقف ورود و خروج ارز؛ ۵,۰۰۰ دلار (۱۱ مهرماه ۱۳۹۱)

ورود و خروج ارز تا سقف ۵,۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها توسط مسافران مجاز است.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ورود ارز توسط هر مسافر از خارج یا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی به سرزمین اصلی به صورت اسکناس تا سقف ۵,۰۰۰ دلار و یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می‌باشد. این گزارش می‌افزاید: برای ورود اسکناس بیش از ۵,۰۰۰ دلار، مسافر باید در مبادی ورودی اظهارنامه ارزی تکمیل و اطلاعات مربوطه نیز توسط بانک مستقر در مبادی ورودی گمرک ثبت گردد.

گفتنی است خروج اسکناس به خارج از کشور (از سرزمین اصلی یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی) تا سقف ۵,۰۰۰ دلار و یا معادل آن به سایر ارزها مجاز است لکن خروج بیش از میزان تعیین شده، موکول به ارائه اظهارنامه ارزی و یا اعلامیه (هر نوع سند) بانکی معتبر توسط مسافر خواهد بود که مبین پرداخت وجه به صورت اسکناس از محل حساب ارزی و یا فروش ارز باشد.

۶۰. دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله‌ای (۱۵ مهرماه ۱۳۹۱)

بانک مرکزی دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله‌ای را به ادارات کل عملیات ارزی شبکه بانکی ابلاغ کرد.

با ابلاغ دستورالعمل اجرایی نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله‌ای به ادارات کل عملیات ارزی شبکه بانکی و واحدهای تابعه از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱۴ دستورالعمل فوق در سراسر کشور اجرایی شده است.

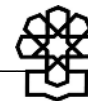
بانک‌ها می‌توانند با رعایت موارد ذیل، نسبت به خرید و فروش ارز با نرخ مبادله‌ای جهت واردات کالا و خدمات مرتبط با اولویت‌های ۲ (به غیر از داروهای انسانی)، ۳، ۴ و ۵ اقدام نمایند:

۱. در این دستورالعمل، بانک‌های ملت، کشاورزی، تجارت، سپه، پارسیان و سامان به عنوان بانک عامل و واسطه و سایر بانک‌ها به عنوان بانک عامل محسوب می‌شوند. بانک واسطه هر یک از بانک‌های عامل طبق جدول ۴ بوده و خرید ارز مربوطه (به نرخ مبادله‌ای) صرفاً از طریق بانک واسطه تعیین شده امکانپذیر خواهد بود.

جدول ۴. بانک‌های عامل مجاز

ردیف	بانک واسطه	بانک‌های عامل
۱	سپه	کارآفرین - توسعه تعاون - انصار
۲	تجارت	پاسارگاد - صنعت و معدن - دی
۳	ملت	توسعه صادرات - سرمایه - مشترک ایران و ونزوئلا
۴	کشاورزی	ملی - پست بانک
۵	پارسیان	رفاه - مسکن - سینا
۶	سامان	صادرات - اقتصاد نوین

۲. کلیه بانک‌های عامل باید نزد بانک‌های واسطه حساب ریالی افتتاح نمایند.
۳. نرخ ارز مبادله‌ای به‌طور روزانه از سوی بانک مرکزی به بانک‌ها اعلام و در سایت بانک (بانک مرکزی) برای عموم قابل دسترسی می‌باشد.
۴. کلیه متقاضیان ارز به نرخ مبادله‌ای با ارائه اسناد و مدارک لازم از جمله اوراق ثبت سفارش با اولویت‌های یاد شده، می‌توانند به شعب ارزی بانک‌های عامل مراجعه کرده و به میزان مبلغ مندرج در ثبت سفارش درخواست خرید ارز نمایند.
۵. با توجه به نوع ارز، محل عرضه و مقصد ارز و همچنین نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی در ابتدای هر روز، در صورتی‌که متقاضی خواستار استفاده از ارز با نرخ مبادله‌ای باشد، بانک‌های عامل باید پس از کنترل اسناد و مدارک و تطبیق اطلاعات اوراق ثبت سفارش با اطلاعات مندرج در سامانه وزارت صنعت، معدن و تجارت، به منظور دریافت کد تخصیص ارز و صدور گواهی ثبت آماری، اطلاعات مربوطه را از طریق پرتال ارزی به اداره نظارت ارز بانک مرکزی ارسال نمایند.

۶. اداره نظارت ارز پس از انجام بررسی‌های لازم، نسبت به اختصاص کد تخصیص ارز و صدور گواهی ثبت آماری اقدام کرده و مراتب توسط بانک‌های عامل از طریق پرتال ارزی قابل رؤیت خواهد بود.

۷. مدت اعتبار گواهی‌های ثبت آماری از تاریخ صدور ۱۵ روز کاری بوده و در صورت عدم خرید ارز طی مدت یاد شده، اخذ مجوز تمدید گواهی ثبت آماری از اداره نظارت ارز الزامی است.

۸. ارائه کد تخصیص ارز به منزله تخصیص ارز مربوطه در مدت مورد اشاره بوده و بانک‌های عامل می‌توانند با رعایت مقررات و فرآیند ذکر شده، نسبت به خرید ارز اقدام نمایند.

۹. در صورتی که خرید ارز به نرخ مبادله‌ای از طریق بانک‌های عامل صورت می‌گیرد، بانک‌های مزبور باید جهت دریافت کد تخصیص ارز، اطلاعات مربوطه را از طریق پرتال ارزی به اداره نظارت ارز بانک مرکزی ارسال کرده و پس از دریافت کد مزبور، معادل ریالی ارز مورد درخواست را (به نرخ روز خرید ارز) به حساب یکی از بانک‌های واسطه واریز نمایند. همزمان با انجام این امر، بانک‌های عامل باید با رعایت مفاد بند «۱۲» نسبت به ارسال درخواست خرید ارز به بانک‌های یاد شده اقدام نمایند.

۱۰. چنانچه خرید ارز به نرخ مبادله‌ای از طریق بانک‌های عامل که واسطه نیز هستند، صورت می‌گیرد شعب بانک‌های مزبور پس از طی فرآیند ذکر شده جهت دریافت کد تخصیص ارز، به منظور خرید ارز باید نسبت به ارائه تقاضا طبق فرم پیوست به اداره مرکزی خود اقدام کرده و اداره مزبور پس از تجمیع مبلغ آنها با ارز مورد نیاز بانک‌های عامل موضوع بند فوق، به صورت یکجا و طبق روش اعلام شده در بند «۱۲»، نسبت به خرید ارز از بانک مرکزی اقدام می‌نماید.

۱۱. در هنگام ارائه تقاضای خرید ارز به بانک مرکزی، بانک عامل باید ۱۰۰ درصد معادل ریالی ارز مورد تقاضا را تأمین نماید.

۱۲. اداره مرکزی بانک‌های عامل باید پس از تجمیع روزانه درخواست‌های شعب ارزی خود در سراسر کشور، نسبت به ارسال آنها به بانک‌های واسطه طی فرم پیوست ۱ در روزهای عادی حداکثر تا ساعت ۱۶ و روز پنجشنبه تا ساعت ۱۲ همان روز اقدام نماید....

۱۳. پس از اجرای بندهای «۹» و «۱۰» فوق حسب مورد، مبلغ ارزی مربوطه به حساب بانک واسطه و یا با معرفی بانک‌های مذکور، به حساب بانک‌های عامل واریز خواهد شد.

۱۴. مقررات مربوط به ارز متقاضی مندرج در قسمت (هـ) بخش اول مجموعه مقررات ارزی به استثنای بند «۴» آن در مورد کالاهای خریداری شده با نرخ مبادله‌ای مربوط به اولویت‌های مورد اشاره لازم‌الاجرا می‌باشد.

۱۵. حواله وجه به صورت یکجا و یا به دفعات حداکثر به میزان مبلغ مندرج در گواهی ثبت آماری بلامانع می‌باشد.

۱۶. استفاده از ارز مذکور جهت واردات کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی امکانپذیر نبوده و انجام این امر کماکان باید طبق مقررات قبلی صورت گیرد.
۱۷. در مورد آن دسته از ثبت سفارشات که در قسمت «نوع معامله»/ «تأمین ارز» آنها نرخ مرجع، غیرمرجع و یا تسهیلات درج شده و بخشی از مبلغ این گونه ثبت سفارشات قبلاً پرداخت شده و متقاضی خواستار استفاده از ارز با نرخ مبادله‌ای جهت تأمین وجه مابقی ثبت سفارش مربوط به اولویت‌های ۲ (به غیر از داروهای انسانی)، ۳، ۴ و ۵ باشد، در صورت اصلاح گواهی ثبت آماری قبلی و دریافت گواهی جدید، فروش ارز برای مانده مبلغ ثبت سفارش، بلامانع است.
۱۸. چنانچه دارندگان ثبت سفارش با اولویت گروه کالایی ۲ (به غیر از داروهای انسانی)، متقاضی استفاده از ارز مذکور بابت کل مبلغ ثبت سفارش باشند، انجام درخواست بلامانع است.
۱۹. چنانچه در قسمت «نوع معامله»/ «تأمین ارز» ثبت سفارشات موضوع بندهای «۱۸» و «۱۹»، عبارت «نرخ مرجع» درج شده باشد، اصلاح اوراق ثبت سفارش مربوطه به «غیرمرجع» و یا «وفق سیاست‌ها و مقررات بانک مرکزی» الزامی است.
۲۰. فروش ارز به نرخ مبادله‌ای بابت هزینه‌های «گشایش اعتبار اسنادی، ثبت برات اسنادی و انجام حواله»، «تبدیل ارزها به یکدیگر»، «انتقال ارز از طریق بانک و یا صرافی» و «کارمزد بانک کارگزار» مرتبط با ارزهای خریداری شده در حد متعارف، بلامانع است.
- تبصره - بانک مرکزی بر نحوه اخذ هزینه‌های فوق نظارت خواهد نمود.
۲۱. پس از دریافت کد تخصیص ارز، بانک عامل جهت انجام هرگونه اصلاحیه در گواهی ثبت آماری صادره، لازم است مراتب را طی نامه به اداره نظارت ارز بانک مرکزی منعکس نماید.
۲۲. بانک‌ها می‌توانند ارزهای حواله‌ای با منشأ خارجی متقاضیان را با نرخ مبادله‌ای اعلامی از سوی بانک مرکزی خریداری و ضمن اعلام مبلغ، نوع ارز و محل عرضه ارز با رعایت مفاد این دستورالعمل نسبت به فروش آن به واردکنندگان اقدام نمایند. ضمناً، در این راستا ارسال اطلاعات ارزهای فروخته شده به بانک مرکزی طبق فرم مورد اشاره در بند «۱۲» الزامی است.
۲۳. چنانچه بانکی حاضر به خرید و فروش ارز طبق بند «۲۳» نبوده و صرفاً حاضر به نقل و انتقال (تهاتر) ارز در خارج از کشور، بین فروشندگان و خریداران ارز دارای ثبت سفارش با اولویت‌های ذکر شده باشد، انجام نقل و انتقالات مورد بحث پس از اعلام مبلغ، نوع ارز و محل عرضه ارز به بانک مرکزی و همچنین ارسال اطلاعات مربوط طبق فرم پیوست ۱۲ بلامانع است.

۶۱. امکان خرید ارز از مشتریان به نرخ مبادله‌ای (۱۵ مهرماه ۱۳۹۱)

تمهیدات لازم برای خرید ارز از دارندگان ارز (اشخاص حقیقی و حقوقی) فراهم شد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، بانک مرکزی شرایط لازم برای خرید ارز، اعم از اسکناس و حواله‌های وارده با منشأ خارجی در دست مردم را فراهم کرده است. دارندگان ارز (اشخاص حقیقی و حقوقی) می‌توانند ارز خود را به نرخ ارز غیرمرجع (مبادله‌ای) براساس دستورالعمل ابلاغی به بانکها و از طریق بانکهای عامل و دیگر بانکهای مستقر در مرکز مبادلات ارزی به فروش برسانند. این گزارش می‌افزاید: این تصمیم به موجب ماده (۴۲) قانون پولی و بانکی کشور و ماده (۲۸) آیین‌نامه اجرایی مبارزه با پولشویی اتخاذ شده است.

۶۲. خدمات رسانی مرکز مبادلات ارزی در شعب ارزی بانکهای سراسر کشور (۱۵ مهرماه ۱۳۹۱)

برای گروه‌های کالایی ۱ و ۲ همچنان ارز مرجع با نرخ ۱۲,۲۶۰ ریال پرداخت می‌شود. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی مینو کیانی‌راد، معاون ارزی این بانک با بیان این مطلب خاطرنشان ساخت: واردکنندگان کالا و خدمت برای کالاهای اولویت‌های ۳ تا ۶ که ثبت سفارش انجام داده‌اند و سایر اولویت‌ها براساس تصمیم وزارت صنعت و معدن و تجارت و برای انجام مراحل دریافتی ارز به شعب ارزی بانکهای عامل در تهران و شهرستان‌ها مراجعه نمایند.

۶۳. نیازهای دانشجویان غیربورسیه با ارز مبادله‌ای تأمین می‌شود (۱۶ مهرماه ۱۳۹۱)

تعداد ثبت سفارشات در روز جاری در مرکز مبادلات ارزی ۲۵۶ فقره اعلام شد که با احتساب ثبت سفارشات روزهای قبل تاکنون در مجموع ۱۳۸۰ ثبت سفارش انجام گرفته است. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، براساس تصمیمات اخذ شده، تقاضاهای بخش خدمات و دانشجویان غیربورسیه نیز پوشش داده خواهد شد. گفتنی است ارز مورد نیاز دانشجویان غیربورسیه از طریق بانک تجارت به نرخ مبادله‌ای عرضه خواهد شد.

۶۴. تخصیص ارز به اولویت‌های گروه ۶ از ۱۵ مهرماه صورت می‌گیرد (۱۷ مهرماه ۱۳۹۱)

تخصیص ارز به اولویت‌های گروه ششم از ۱۵ مهرماه در مرکز مبادلات ارزی انجام می‌شود. روابط عمومی بانک مرکزی ضمن اعلام این خبر اعلام کرد: پیش از این؛ اختصاص ارز در مرکز مبادلات ارزی به اولویت‌های سوم، چهارم، پنجم و همچنین کالاهای غیردارویی گروه دوم انجام می‌گرفت.

این گزارش می‌افزاید: تا نیمروز دوازدهمین روز کاری مرکز مبادلات ارزی، ۱۳۵ فقره ثبت سفارش صورت گرفت و با احتساب این رقم، تعداد ثبت سفارش‌های صورت گرفته - که به آنها تخصیص ارز صورت گرفته است - از ابتدای فعالیت این مرکز تا ظهر امروز به ۱۵۱۵ فقره رسید.

۶۵. ارز دانشجویان غیربورسیه، بیماران و مسافران به نرخ ارز مبادله‌ای تأمین می‌شود (۱۸ مهرماه ۱۳۹۱)

دانشجویان غیربورسیه و بیماران می‌توانند ارز مورد نیاز خود را به نرخ مبادله‌ای تأمین نمایند. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، براساس بخشنامه بانک مرکزی دانشجویان غیربورسیه می‌توانند با ارائه مدارک مثبت به شعب ارزی بانک تجارت مراجعه و نسبت به تأمین ارز خود به نرخ مبادله‌ای اقدام نمایند. این گزارش می‌افزاید: بانک ملت نیز آماده تأمین ارز مسافران و بیماران به نرخ مبادله‌ای براساس بخشنامه صادره بانک مرکزی است.

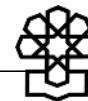
۶۶. سود حساب‌های سرمایه‌گذاری ارزی، با ارز پرداخت می‌شود (۱۸ مهرماه ۱۳۹۱)

سود متعلقه به حساب‌های سرمایه‌گذاری ارزی مدت‌دار باید به‌صورت ارزی محاسبه و پرداخت شود. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، این بانک با صدور بخشنامه‌ای به شبکه بانکی ابلاغ کرد: دارندگان ارز (اسکناس) می‌توانند ضمن مراجعه به بانک‌های عامل در قالب سپرده‌های قرض‌الحسنه (پس‌انداز و جاری) و سرمایه‌گذاری (مدت‌دار)، نسبت به افتتاح حساب ارزی اقدام نمایند. لازم به‌ذکر است چنانچه متقاضی خواهان دریافت سود متعلقه یا بخشی از سپرده مفتوحه بوده یا قصد انسداد حساب را داشته باشد، بانک عامل مکلف است عین ارز وصول شده یا معادل آن به سایر ارزهای رایج (با موافقت متقاضی) را به‌صورت نقدی (اسکناس) از محل منابع ارزی خود تأمین و به صاحب‌حساب پرداخت نماید. در ادامه این گزارش تأکید شده است: اخذ هرگونه تعهد توسط بانک عامل از دارندگان حساب مبنی بر پرداخت ارز در حد مقدرات و یا معادل آن به ریال جهت افتتاح حساب ممنوع است.

۶۷. تسهیلات جدید برای دارندگان حواله‌های ارزی (۱۸ مهرماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، این بانک با صدور بخشنامه‌ای به شبکه بانکی اعلام کرد: دارندگان حواله‌های وارده ارزی با منشأ خارجی نیز می‌توانند نسبت به افتتاح حساب ارزی اقدام

نموده و علاوه بر برخورداری از مزایای پیش‌بینی شده، از محل حساب مزبور جهت حواله ارز به خارج کشور، با رعایت مقررات و ضوابط مربوطه، برای واردات کالا و خدمات نیز اقدام نمایند.

۶۸. بانک‌های عامل بعد از واریز وجه ریالی توسط واردکنندگان موظف به انتقال ارز هستند (۲۰ مهرماه ۱۳۹۱)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، کلیه شعب ارزی بانک‌های کشور مطابق با بخشنامه صادره موظفند پس از اختصاص کد تخصیص ارز و واریز وجه ریالی توسط واردکنندگان به حساب بانک عامل، در اسرع وقت نسبت به خرید ارز اختصاص‌یافته از طریق اتاق معاملات بانک‌ها و انتقال آن به بانک کارگزار خارجی اقدام نمایند.

۶۹. افزایش یک اولویت کالایی دیگر برای تخصیص ارز (۲۴ مهرماه ۱۳۹۱)

از امروز اولویت‌های گروه ۷ نیز مشمول دریافت ارز مبادله‌ای خواهند بود. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، پیرو اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و اطلاع‌رسانی مقدماتی این بانک و نیز ابلاغ دستورالعمل نحوه خرید و فروش ارز به نرخ مبادله‌ای؛ علاوه بر گروه ۳ تا ۶، گروه ۷ نیز از روز جاری (دوشنبه ۱۳۹۱/۷/۲۴) مشمول دریافت ارز به نرخ مبادله‌ای خواهد بود.

۷۰. اختصاص ارز به نرخ مبادله‌ای به تمامی گروه‌های کالایی هشت‌گانه (۲۶ مهرماه ۱۳۹۱)

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی بنا به تصمیمات اتخاذ شده مقرر شد به تمام اولویت‌های کالایی هشت‌گانه در مرکز مبادلات ارزی، ارز مورد نیاز تخصیص یابد. همچنین ارز مربوط به بخش خدمات مطابق بخشنامه‌های اخیر بانک مرکزی به نرخ مبادله‌ای علاوه بر شعب ارزی بانک‌های تجارت و ملت در تهران و شهرستان‌ها در مرکز مبادلات ارزی نیز تخصیص می‌یابد.

منابع و مآخذ

- در متن گزارش ارائه شده است.

مركز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۶۶۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: ارزیابی اقدامات و بخشنامه‌های بانک مرکزی در حوزه ارزی فروردین‌ماه سال ۱۳۹۰ لغایت مهرماه سال ۱۳۹۱

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه بازارهای مالی)

تهیه و تدوین: صمد عزیزنژاد

ناظران علمی: احمد شعبانی، سیدمحمدرضا سیدنورانی

متقاضی: احمد توکلی (نماینده مردم تهران، ری و شمیرانات در مجلس شورای اسلامی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. ارز
۲. بخشنامه
۳. مسافر
۴. بانک مرکزی
۵. اتاق مبادلات ارزی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۸/۲۴